

2023
31
wielka orkiestra
świątecznej
pomocy
FINAL

*Żyj zdrowo
w zdrowym świecie*

**Zapowiedzi imprez
towarzyszących**
czytaj str. 5

STACJA KONTROLI POJAZDÓW
(przeglądy do 3,5 tony)
ZAPRASZAMY
pon-pt 8:00-18:00 Sb 8:00-15:00
tel. 606-936-825
Jaworzno, Osiedle Stałe ul. Kamińskiego 7

BONUS!
Do każdego przeglądu
SEZONOWA
DIAGNOSTYKA POJAZDU
DLA STAŁYCH KLIENTÓW

OGŁOSZENIE

Jaworzno – prawa miejskie 1901 r.

Tygodnik Lokalny
18 – 24 STYCZNIA 2023 r.
nr 3/1633 rok XXXII
cena 3,00 zł w tym 5% VAT
nr indeksu 355089 • http://www.ct.jaworzno.pl

Co Tydzień

ABY NASZE MIASTO BYŁO LEPSZE

Tytuł pojawił się w roku 1798

Ostatnie pożegnanie Grzegorza Piętaka

Ostatnie pożegnanie św. pamięci Grzegorza Piętaka odbędzie się 18 stycznia 2023 roku o godzinie 14:00 w kościele pod wezwaniem Narodzenia Najświętszej Marii i Panny w Długoszynie.

Po mszy świętej nastąpi odprawienie zmarłego na miejsce wiecznego spoczynku na cmentarz komunalny w Szczakowej.

Św. pamięci Grzegorz Pięta, radny Rady Miasta Jaworzna, zmarł 14 stycznia 2023 roku.

Wysycha urokliwy zakątek

Stawy na Łęgu wysychają, wody jest bardzo mało. To atrakcyjne dla mieszkańców i wędkarzy miejsce znikła z mapy zielonych perełek naszego miasta. Jaworzno – zielone miasto znane z rekreacyjnych miejsc do wypoczynku – czarało swoimi urokami. Wygląda na to, że teraz traci jedno z najpiękniejszych.

Urokliwy zakątek, jakim są stawy na Łęgu przy Elektrowni Ja-

worzno III, wysychają. Aktualnie poziom wody jest bardzo niski, a w zasadzie w wielu zbiornikach już jej nie ma.

Piotr Grzegorek, przyrodnik jaw.pl, zwraca uwagę na uwarunkowania, które wskazują, że bez sztucznego dopływu woda będzie zawsze zabierana przez Przemszę. – Po pierwsze, mamy wciąż suszą strukturalną, co obserwowaliśmy na zapadlisku w Wilkoszynie, źródło Siarczanej oraz Byczyńce.

Po drugie, na to wszystko mógł się nałożyć efekt suchej Sztoly oraz Białej. Wysuszenie tych dwóch cieków spowodowało spadek poziomu wody w Białej Przemszy, co zarazem powoduje obniżenie poziomu wody w Przemszy jako takiej, która płynie na trawersie zalewów. To mogło spowodować spływ wody w kierunku rzeki jako takiej, zgodnie z zasadą naczyń połączonych – komentuje Piotr Grzegorek. (Więcej na ten temat

na stronie 9. „CT” w artykule Piotra Grzegorka).

Gdzie jest woda?

Do zbiornika w Łęgu trafiały wody, które były pompowane z odwodnienia pokładów kopalni Jan Kanty. Pośrednikiem była Elektrownia Jaworzno III, czyli Tauron Wytwarzanie. Umowa na dostarczenie tej wody została rozwiązana i z końcem listopada woda przestała być pompowana.

cd. na str. 3

Sklep charytatywny

Charity shop – pomysł z przyszłością

Mamy w Jaworznie charity shop z odzieżą, czyli powstały z dobrego serca sklep charytatywny. Jest on dziełem Fundacji Kobiecego Przysań, mieści się w Pawilonie 72 przy alei Piłsudskiego 72 na Podłężu.

Wielkie otwarcie odbyło się w środę 11 stycznia. Sklep ten jest

pierwszym w Polsce takim sklepem samoobsługowym o nieskomplikowanej, przyjaznej „instrukcji obsługi”. – Jeśli macie Państwo jakieś rzeczy, której nie używacie – mówi Edyta Lesiak, Fundacja Kobiecego Przysań – to zachęcamy, żeby ją przynieść. Przyniesione rzeczy segregujemy na takie rzeczy, które parujemy, dezynfekujemy, obmetkujemy i wieszamy w charity shopie, takie rzeczy, które wysyłamy do Fundacji Ubranie do oddania i na takie rzeczy, które niestety będziemy musieli zutylizować.

cd. na str. 3

Wywieźli klienta na palecie

Do niecodziennego zdarzenia doszło w jednym ze sklepów popularnej sieci handlowej mieszczącym się na Komunie w Jaworznie. Policjanci wezwani na interwencję nie mogli sobie poradzić z opornym pewnego dżentelmena.

Świadkowie, klienci sklepu, tak opisują tę sytuację: – Do sklepu wszedł mężczyzna, który swoim wyglądem, oraz zapachem, wskazywał na osobę z problemami, w dodatku będącą pod wpływem alkoholu. Zwracanie uwagi i utrudnianie dokonania zakupów innym klientom, było na tyle uprzejme, że kierownictwo sklepu postanowiło wezwać stróżów prawa.

Mężczyzna nie miał zamiaru wychodzić ze sklepu i położył się na palecie.

Funkcjonariusze z Komendy Miejskiej Policji w Jaworznie, zamiast szarpać się z delikwentem wykorzystali sytuację i wywieźli mężczyznę na zewnątrz, aby tam wykonać z nim czynności.

Na opornego mężczyznę znalazł się sposób

Policjanci, wychodząc jednak z założenia, że lepiej pracować mądrze niż ciężko, użyli drewnianej palety i paleciaka, na których wywieźli mężczyznę ze sklepu, ku zdziwieniu wszyst-

kich pozostałych obserwatorów zdarzenia.

Myślimy, że twórcy komedii absurdu nie powstydziłoby się takiej historii.

Michał Kirker/Franciszek Matysis

ISSN 1232-2008

9 771232 200001

ponad 1,3 mld zł kar umownych żąda Tauron od wykonawcy bloku 910 MW

Rafako zrywa mediacje z Tauronem. Właściciel bloku wciąż liczy na porozumienie

Przed Sądem Polubownym przy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej 16 stycznia odbyło się spotkanie mediacyjne przedstawicieli Rafako i Taurona Wytwarzanie. Tauron Wytwarzanie podtrzymał wolę porozumienia, której zabrakło jednak po drugiej stronie. Spółka Rafako zerwała z Tauronem mediacje prowadzone przed Prokuratorią Generalną. Tauron pozostaje otwarty na negocjacje i ponownie deklaruje wsparcie dla pracowników oraz podwykonawców Rafako, zaangażowanych w proces budowy bloku.

Spór między Tauronem a Rafako trwa

odpowiedniej jakości, co ma być powodem częstych przestojów elektrowni.

W minionym tygodniu Tauron wezwał Rafako do zapłaty kar umownych i odszkodowania na łączną kwotę 1 312 440 218,91 zł. Wezwanie wynikało z zapisów kontraktowych, dotyczących budowy bloku w Jaworznie. Zidentyfikowane przez właściciela wady jednostki nie zostały dotychczas naprawione przez generalnego wykonawcę.

W odpowiedzi na wezwanie do zapłaty kar umownych i odszkodowania, Rafako wystosowało wobec Taurona Wytwarzanie notę na kwotę ok. 1,4 mld zł. W ocenie Taurona Wytwarzanie wysuwane roszczenia nie mają żadnego uzasadnienia biznesowego, prawnego, ani logicznego.

Nieudane negocjacje

16 stycznia przed Prokuratorią Generalną Rzeczypospolitej Polskiej odbyła się kolejna runda negocjacji między Tauronem a Rafako. Raciborska spółka zerwała jednak rozmowy.

– Zarząd spółki Rafako na poniedziałkowym spotkaniu prowadzonym przed Prokuratorią Generalną zerwał rozmowy me-

diacyjne – mówi **Trajan Szuladziński**, prezes Taurona Wytwarzanie. – Pozostajemy otwarci na rozmowy z Rafako i podtrzymujemy deklarację wsparcia dla pracowników raciborskiej firmy zaangażowanych przy budowie bloku 910 MW w Jaworznie – dodaje Szuladziński.

– Usunięcie wad projektowych jest istotne dla poprawienia sprawności oraz ekonomiki pracy bloku. Błędy projektowe układu kotłowego powodują szlakowanie oraz tworzenie się spieków, co w konsekwencji przekłada się na ograniczenie dyspozycyjności bloku – tłumaczy Szuladziński.

Blok 910 MW pracuje

– Pracownicy Taurona Wytwarzanie dokładają wszelkich starań, aby blok był dostępny dla Krajowego Systemu Elektroenergetycznego. Od momentu przejęcia eksploatacji jednostki przez służby spółki i współpracujących z nami przedstawicieli podwykonawców, blok działa stabilnie. 16 stycznia blok pracował z mocą 850 MW, czyli zgodnie z zapotrzebowaniem Polskich Sieci Elektroenergetycznych – wyjaśnia Trajan Szuladziński.

AZ/źródło: Tauron

Szkoła bez ocen – czy to dobry pomysł?

Debata wzbudziła ogromne zainteresowanie

W szkołach w Norwegii nie stawiają ocen i ponoć pomysł ten świetnie się tam sprawdził. Zamyśl szkoły bez ocen trafił w Polsce pod dyskusję tzw. ogólnospołeczna. Wszystko za sprawą lubelskiej fundacji Szkoła bez ocen i dofinansowania jej działań z Funduszu Norweskiego. Te debaty trwają od grudnia ubiegłego roku.

W Jaworznie w środę 11 stycznia odbyła się w MDK dziewiąta taka debata pt. Wojewódzka debata o ocenianiu. Zaproszono na nią wszystkich zainteresowanych – dyrektorów szkół, nauczycieli i uczniów. Pomysł szkoły bez ocen ma przed sobą świetlaną przyszłość, uzasadnia organizator. – Dzieci, które uczą się bez stopni, uczą się zupełnie inaczej – mówi **Jarosław Durszewicz**, fundacja Szkoła bez ocen. – Uczą się dla siebie, uczą się kompetencji, które są niezbędne w dzisiejszym świecie i uczą się w atmosferze, która sprzyja uczeniu się w oparciu o wzajemne relacje, o współpracę, o integrowanie się wokół zadań, a nie skupianiu się na motywacji zewnętrznej, którą są stopnie.

Cały ten zamysł może wydawać się nieco przewrotnym. Co na to więc pan minister od szkolnictwa? – Nie wiem, co na to pan minister – mówi Jarosław Durszewicz – natomiast prawo oświatowe wskazuje na takie rozwiązania, które my preferujemy. Oczywiście teoria, jeśli ma być z sensem, musi znaleźć potwierdzenie w praktyce. Tak więc w Polsce przekonało się do tego pomysłu już parę szkół, w których brak ocen jest wielkim owych szkół walorem. – Uczniowie nie uczą się, bo muszą – **Dagmara Jezierska**, nauczycielka LO

w Bieruniu – ale uczą się, bo chcą. Zniknęły problemy z bólem brzucha przy przychodzeniu na lekcje, zniknęły problemy ze stresem, nawet na takich trudnych przedmiotach, jak np. matematyka.

Od września realizuje w kl. czwartych program Szkoły bez ocen SP nr 17 w Jaworznie. – Przeszliśmy płynnie z kl. I – III, które są bez ocen do kl. IV, żeby dzieci nie miały takiego szoku, że nagle wprowadzamy coś innego – mówi **Anna Wojkowska**, dyr. SP nr 17 w Jaworznie. – Nie ma oporu w dzieciach, dla dzieci jest to coś naturalnego. Wprowadzamy też program w klasach starszych, część nauczycieli w kl. IV – VIII robiła to jako innowację, też nie widąc jakiegoś oporu, jest to dla dzieci coś przyjemnego, mówią, że się nie stresują, że są chętni do wykonywania wszelkich zadań, motywacja ich o wiele bardziej wzrosła.

Nie sposób w tej wciągającej dyskusji pominąć opinii samych zainteresowanych, czyli uczniów. Ci spojrzeli na sprawę z dwu stron, doceniając zalety, ale też wskazując słabe strony pomysłu.

– Uczniowie przyzwyczajeni są do takiej formy oceniania, jaka jest – przekonuje **Zuzanna Radko**, uczennica ZSP nr 4 Technikum Ekonomiczne w Jaworznie. – Taka zmiana byłaby zbyt gwałtowna, być może zmieniłoby to podejście uczniów do całej nauki, mniej by byli chętni do nauki.

Prawo oświatowe, co zrozumiałe, dopuszcza nauczanie bez ocen, ale jest w tym wszystkim istotna dyktawa: ocena końcowa musi być cyfrowa. Hasło debaty brzmiało „Weź mnie docer, a nie oceń” i nic lepiej sensu tego projektu nie wyrazi.

Ela Bigas

Blog: Nie wszystko jest nam dane na zawsze

Zielone miasto Jaworzno jawi się w opinii sąsiadów jako miejsce, w którym dbają o przyrodę, prezentując jej walory mieszkańcom. Duży wpływ na to miały zapewne decyzję uruchomienia Geosfery czy udostępnienia terenów Gródka. Powstało jednak wiele urokliwych miejsc takich, jak stawy w Łęgu, gdzie malownicze zbiorniki są świetnym miejscem do spacerów i odpoczynku.

Co jednak, gdy o istnieniu takich miejsc zaczyna decydować ekonomia? W przypadku stawów w Łęgu nie ma żadnej możliwości, żeby w naturalny sposób te stawy przetrwały bez sztucznego

dostępu do wody. Kilkukrotnie próby zaprzestania dostarczania wody do tego zbiornika kończyły się protestami wędkarzy czy ekologów. Tak jest też teraz. Na pytanie, czy chciałbyś, żeby takie urokliwe miejsce przetrwało, większość odpowie twierdząco. No, ale jak odpowiesz na pytanie: Czy jesteś gotów finansowo wesprzeć to miejsce, aby mogło nadal istnieć? Zapewne nie każdy odpowie z taką łatwością jak na pierwsze pytanie.

Wydaje się, że mamy teraz do czynienia z trudną sytuacją. Bo kto zapłaci za to, żeby te zbiorniki przetrwały? Kiedyś, gdy podmioty takie jak elektrownie mogły pozwolić sobie na wydatki związane

z utrzymywaniem miejsc użyteczności publicznej, było łatwo o takie decyzje. Teraz ich rachunek ekonomiczny może na to nie pozwalać.

Jest też druga strona medalu, czyli konieczność pompowania wody ze złóż Jana Kantego. Tak czy owak, SRK pompuje wodę do Przemszy, a więc ponosi koszty tego zabiegu. Jak zatem wymyślić, żeby ta woda przechodziła przez bufor w postaci stawów?

Zapewne jakieś rozwiązanie się znajdzie, ale nie rozwiąże tego problemu na zawsze. W dłuższej perspektywie musimy się liczyć z tym, że takie zielone perełki mogą z naszego miasta zniknąć.

Franciszek Matysik

Ratownicy medyczni w czołówce

Ratownicy medyczni z Jaworzna wzięli udział w XVII Międzynarodowych Zimowych Mistrzostwach w Ratownictwie Medycznym w Szczyrku. Poradzili sobie bardzo dobrze, plasując się ostatecznie na 5. lokacie.

Nas mistrzostwach w Szczyrku rywalizował trzyosobowy zespół, którego skład tworzyli **Klaudia Perończyk**, **Igor Plewiński** i **Paweł Siedlis**. Ratownicy reprezentowali SP ZOZ Rejonowe Pogotowie Ratunkowe w Sosnowcu, którego częścią jest jaworzniackie pogotowie.

Ratownicy poradzili sobie bardzo dobrze, zajmując 5. miejsce na 34 startujące ekipy. Wygrali ratownicy z Powiatowej Stacji Pogo-

Międzynarodowe Zimowe Mistrzostwa w Ratownictwie Medycznym

towia Ratunkowego w Tarnowie, na 2 miejscu uplasowała się ekipa Olmedici z Olecka, na 3. Pogotowia Ratunkowego z Legnicy. AZ

Ranking liceów i techników

W ramach 25. edycji Rankingu Liceów i Techników Perspektywy, kapituła przeanalizowała wyniki 1360 liceów ogólnokształcących w Polsce, spośród 2200, i 1185 techników, spośród 1745, które spełniły kryterium wejścia do rankingu i wybrała 1000 najlepszych liceów i 500 najlepszych techników w kraju.

Na liście znalazły się 3 licea ogólnokształcące oraz 2 technika z Jaworzna. Najlepszy wynik w skali wojewódzkiej to 34. miejsce, a w skali całego kraju 356.

Ranking liceów:

W rankingu liceów znalazły się 3 licea z Jaworzna: I LO im. Tadeusza Kościuszki, II LO im. Czesława Miłosa oraz III LO im. Orła Białego.

W klasyfikacji województwa śląskiego najwyższe 34. miejsce zajęło II LO im. Czesława Miłosa ze wskaźnikiem rankingowym wynoszącym 47.65 pkt, 64. pozycję osiągnęło I LO im. Tadeusza Kościuszki z 42.42 pkt, a 101. pozycję zajęło III LO im. Orła Białego z 35.73 pkt.

W skali kraju II LO im. Czesława Miłosa zostało sklasyfikowane na 356. miejscu i jest to zdecydowanie lepsza pozycja niż przed rokiem, gdy liceum z Osiedla Stałego uplasowało się na 614. miejscu, ale nie tak dobra, jak w 2021 i 2020 roku, gdy zajęło odpowiednio 304. miejsce i 252. miejsce.

I LO im. Tadeusza Kościuszki zajmuje 592. miejsce w kraju i jest to poprawa w stosunku do lat ubiegłych, bowiem w 2022 roku zaję-

ło 599. miejsce, w 2021 roku 753. miejsce, a w 2020 roku 764. miejsce.

III LO im. Orła Białego w rankingu głównym zmieściło się w najlepszym 1000 szkół w kraju, zajmując 970. lokatę i jest to najsłabsza pozycja od lat szkoły mieszczącej się na Osiedlu Podłęże. W 2022 roku szkoła zajęła 898. pozycję, w 2021 857. pozycję, a w 2020 993. pozycję.

Są to jedyne jaworznicke licea, które zakwalifikowały się do rankingu. Kapituła oceniała szkoły za pomocą trzech kryteriów: sukcesy szkoły w olimpiadach, wyniki matury z przedmiotów obowiązkowych oraz wyniki matury z przedmiotów dodatkowych.

Ranking techników:

W rankingu techników znalazły się dwie szkoły z Jaworzna i obydwie działają w ramach Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego. Są to: Technikum nr 5 oraz Technikum Energetyczne.

W klasyfikacji województwa śląskiego najwyższe zajęło Technikum nr 5, które uplasowało się na pozycji 45. ze wskaźnikiem rankingowym wynoszącym 49.71 pkt. Technikum Energetyczne za-

jęło 89. pozycję z wynikiem 44.40 pkt.

Technikum nr 5 w skali kraju zajęło 366. miejsce i jest zdecydowany spadek w stosunku do lat ubiegłych, szczególnie w stosunku do 2021 roku, gdy technikum uplasowało się na 64. miejscu. W 2022 roku zajmowało 263. miejsce, a w 2020 roku 228.

Technikum Energetyczne niestety nie zakwalifikowało się do najlepszej 500. Nawet pomimo faktu, że w 2022 roku zajęło 185. miejsce.

Są to jedyne jaworznicke technika, które zostały wzięte pod uwagę przez kapitułę rankingu. Polskie technika były oceniane za pomocą czterech kryteriów: sukcesy szkoły w olimpiadach, wyniki matury z przedmiotów obowiązkowych, wyniki matury z przedmiotów dodatkowych oraz wyniki egzaminu zawodowego.

Komentarz

W rankingu brano pod uwagę kilka czynników. Liczyły się w tym zestawieniu nie tylko wyniki zdawalności matury, ale również wyniki uczniów w konkursach i olimpiadach. Analizując samą zdawalność matur zestawienie wyglądać będzie inaczej.

Michał Kirker

Impreza urodzinowa – 13. urodziny Borowej Chaty w Jaworznie

Karczma Borowa Chata w Jaworznie ma już 13 lat. Z okazji urodzin odbyła się impreza, na której goście bawili się do białego rana. Atrakcją wieczoru był pokaz fajerwerków. Właścicielom życzymy wszelkiej pomyślności na kolejne lata działalności. Hej!

Dokończenie ze str. 1

Sklep charytatywny

Właściwie wymyślono ten sklep dla każdego, dla małych i dużych, dla modowych tradycjonalistów i zwolenników nowoczesności, dla tych, którzy odzieżowe sieciówki omijają szerokim łukiem, ale przede wszystkim dla tych, którzy nie mogą pozwolić sobie na wielkie wydatki na odzież.

Maria Żalińska, wolontariuszka Fundacji Kobieta

Przystań, mówię, że jeśli przekazujemy rzeczy, którym możemy nadać nowe życie, to jest to bardzo ekologiczne, poza tym nie każdego stać na nowe rzeczy. Z pewnością pomysł ten się sprawdzi, zwłaszcza że w Jaworznie nie ma on odpowiednika.

Fundacja Kobieta Przystań ma na swoim koncie akcje, które wpisują się w działania „zero waste”,

czyli ponownego wykorzystania tego, co nie jest nam już potrzebne i mogłoby zostać wyrzucone.

Zapraszamy do tego arcyoryginalnego charity shopu, pewnie odnajdziecie tam coś dla siebie, a może zechcecie coś tam pozostawić. To bez wątpienia bardzo pożyteczny pomysł, o czym nikogo nie trzeba przekonywać.

Ela Bigas

OGŁOSZENIE

Zapraszamy do poradni dermatologicznej

- * Diagnostyka i leczenie chorób skóry i jej przydatków:
 - choroby skóry
 - choroby włosów
 - choroby paznokci
- * diagnostyka chorób alergicznych
- * diagnostyka i leczenie nowotworów skóry

dr n. med. Patrycja Szkliniarz-Augustyńska

Centrum medyczne
MarMedicam
ul. Nadbrzeżna 12
43-600 Jaworzno

Rejestracja:
tel: +48 511 077 909
+48 511 077 897
+48 32 411 36 38

Dokończenie ze str. 1

Wysycha urokliwy zakątek

– Aktualnie trwa postępowanie przetargowe mające na celu ustalenie warunków umowy i ceny za dostawę wody kopalnianej. Cena w uprzednio obowiązującej umowie była zbyt niska, nie odzwierciedlała poziomu kosztów ponoszonych przez SRK SA na wypompowanie wód dołowych z pompowni Jan Kanty – informuje **Mariusz Tomalik**, rzecznik prasowy SRK.

Nieoficjalnie dowiedzieliśmy się, że cena zaproponowana przez SKR za dostarczenie tej wody znacząco wzrosła, co wydaje się sporym ekonomicznym problemem.

Sprawa wyszła na jaw

Po publikacji materiału w portalu jaw.pl prezydent miasta **Paweł Silbert** na spotkaniu z radnymi przedstawił swoją wizję rozwiązywania tego problemu i zapowiedział działania mające na celu zapewnienie dopływu wód do zbior-

nika. Czy zatem ma zamiar partycypować w kosztach zakupu wody? Jak widać, nasze publikacje ruszyły sprawę do przodu, bo do tej pory nikt publicznie nie komentował tego problemu. Pierwsze sygnały o rozwiązaniu umowy SRK z Tauronem były już w marcu 2022 roku. Powstaje więc pytanie, dlaczego samorząd już wtedy nie przystąpił do aktywnych działań w obliczu narastającego problemu?

Sprawa powraca co kilka lat

Nie pierwszy raz wędkarze podnoszą alarm w związku z zanikaniem wody na Łęgu. Ostatni raz w 2015 roku Elektrownia Jaworzno przestała pompować wodę do tych zbiorników, co skutkowało ich wysychaniem. Wtedy po interpelacjach radnego **Pawła Bańkowskiego** do Tauron Wytwarzanie udało się wypracować rozwiązanie, które przedłużyło życie

stawów. Tym razem też możliwy jest happy end.

Jeśli gmina wystąpi jako mediator i znajdzie sposób na przekonanie wszystkich podmiotów, takich jak Lasy Państwowe – właściciel terenu, Tauron Wytwarzanie jako swoisty operator i dystrybutor wody, czyli SRK – firma, która odwania pokłady Jana Kante-go, to stawy mogą być ocalone. I jeśli czas suszy zostanie wykorzystany na pogłębienie zbiorników, w kolejnym sezonie będą one dzięki temu jeszcze cenniejsze przyrodniczo.

Wszystko rozbija się o koszty, ale, tak czy owak, SRK wodę z podziemnych korytarzy kopalni pompować musi, a co za tym idzie, ponosić koszty pompowania. Jeśli zatem znajdą się odpowiednie środki, to jest szansa na porozumienie dla dobra jaworzniczej przyrody.

Sprawę będziemy monitorować.

I N F O R M A T O R	
P O L I C J A	
Komenda Miejska, ul. Narutowicza 1	tel. 997, 47 85-25-255
S T R A Ż P O Ż A R N A	
Komenda Miejska, ul. Krakowska 22	tel. 998, 32 751-87-10
S T R A Ż M I E J S K A	
Straż Miejska – Plac Górników 5.....	tel. 986, 32 618-16-18
P O G O T O W I A	
Numer alarmowy.....	tel. 112
Pogotowie ratunkowe, ul. Chełmońskiego 28.....	tel. 999
Pogotowie gazowe, Jaworzno, ul. Matejki 33	tel. 992
Pogotowie energetyczne, ul. Wojska Polskiego 2	tel. 991
Pogotowie wodociągowe, ul. Św. Wojciecha 34.....	tel. 994
Pogotowie ciepłownicze, Al. Tysiąclecia 7	tel. 993
Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego, ul. Krakowska 22.....	tel. 32 61-81-890
U R Z Ę D Y	
Urząd Miejski ul. Grunwaldzka 33 – centrala.....	tel. 32 618-15-00
strona internetowa:	www.jaworzno.pl
Miejski Rzecznik Konsumentów – Plac Górników 5.....	tel. 32 61-81-777
Urząd Skarbowy, ul. Grunwaldzka 274.....	tel. 32 616-54-94
Powiatowy Urząd Pracy Jaworzno, ul. Północna 9b	tel. 32 618-19-00
Pocztą Główną, ul. Pocztowa 9.....	tel. 32 616-38-32
Prokuratura Rejonowa, ul. Inwalidów Wojennych 5.....	tel. 32 615-57-01
Sąd Rejonowy, ul. Grunwaldzka 28.....	tel. 32 758-62-00
Infolinia ZUS	tel. 22 560 16 00
Z D R O W I E	
Szpital Miejski, ul. Chełmońskiego 28	tel. 32 616-44-82, 32 317 45 11
M I E J S K I E I N S T Y T U C J E	
Miejska Biblioteka Publiczna, ul. Rynek Główny 17.....	tel. 32 751-91-92
Biblioteka Pedagogiczna	tel. 32 616-26-95
Muzeum Miasta Jaworzna, ul. Pocztowa 5.....	tel. 32 618-19-50
Miejskie Centrum Kultury i Sportu, ul. Grunwaldzka 80.....	tel. 32 745-10-30
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS), ul. Północna 9b	tel. 32 618-18-40
S P O Ł E C Z N E I N S T Y T U C J E	
Hospicjum, ul. Górniczej 30, od 8.00 do 16.00.....	tel. 32 616 -74-44
Hospicjum 24h/dobę domowe	tel. 601-51-91-02
S P O T K A N I A A A	
Wtorek, godz. 18.00 – Osiedle Stałe (salka w kościele), Grupa AA „Nowa Era”	
Środa, godz. 18.00 – Dąbrowa Narodowa (Wspólnota Betlejem, ul. Długa 16), Grupa AA „Tu i Teraz”	
Sobota, godz. 17.00 – Osiedle Stałe (salka w kościele), Grupa AA „Jawor”	

Grzegorz Pięta

Z wielkim smutkiem przyjęliśmy informację, że po ciężkiej chorobie odszedł nasz wieloletni Przyjaciół i Kolega – Grzegorz Pięta. Radny Rady Miejskiej, członek Platformy Obywatelskiej, ale przede wszystkim dobry człowiek.

W Radzie Miejskiej Grzegorz zasiadał od 2006 r. W obecnej kadencji pracował w Komisji Gospodarki i Środowiska oraz przewodniczył Komisji Bezpieczeństwa i Spraw Samorządowych. Jego zaangażowanie w pracę radnego, sprawiło, że ukochana dzielnica Jaworzna – Długoszyń – stała się jeszcze piękniejszą i wygodniejszą dla lokalnej społeczności.

Nadawał rytm życiu tej części miasta. Inicjował festyny rodzinne i przedsięwzięcia w ramach Jaworzniackiego Budżetu Obywatelskiego, przyczyniając się do budowy spo-

łeczności obywatelskiego, ale przede wszystkim rozwiązywał problemy Mieszkańców. Zaangażowany i pracowity, nikomu nie odmawiał pomocy. Taki właśnie był Grzegorz i taki pozostanie w naszej pamięci.

Żegnamy Cię Grzesiu z dużym bólem, przysłużyłeś się bardzo Jaworznu i swojemu ukochanemu Długoszynowi. Składając najszczerze kondolencje wszystkim Twoim bliskim, pożegnamy Cię w środę o godz. 14:00

w Parafii pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Jaworznie Długoszyń. Byłeś wspaniałym człowiekiem, będzie nam Ciebie bardzo brakować. Koleżanki i Koledzy z Platformy Obywatelskiej

Dnia 14 stycznia 2023 r.
w wieku 65 lat zmarł

ŚP. GRZEGORZ PIĘTAK

Msza św. żałobna zostanie odprawiona
dnia 18.01.2023 r. (środa) o godz. 14:00
w kościele p/w Narodzenia Najświętszej
Maryi Panny Jaworzno- Długoszyń,
po czym nastąpi odprowadzenie
Zmarłego
na miejsce wiecznego spoczynku
cmentarz komunalny Szczakowa.

O czym zawiadamiają pogrzebi w smutku
**Żona, Matka, Synowie,
Synowa i Wnuki**

Kutafkar podziękowania i podziękowania przy kościele po Mszy św.

Z głębokim żalem i smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

**Prof. dr hab. n. med.
Przemysław Jałowickiego**

byłego Rektora Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach
oraz lekarza Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii
naszego Szpitala w latach 1986-2000

odszedł od nas uznany specjalista w dziedzinie anestezjologii i intensywnej terapii
oraz medycyny ratunkowej, znakomity lekarz i nauczyciel akademicki

Rodzinie Zmarłego

wyrazy najgłębszego i szczerego współczucia składa

Dyrekcja i Pracownicy
SP ZOZ Szpitala Wielospecjalistycznego w Jaworznie

*„Odszedłeś cicho, bez słów pożegnania.
Tak jakbyś nie chciał, swym odejściem smucić...
Tak jakbyś wierzył w godzinę rozstania,
że masz niebawem z dobrą wieścią wrócić”*

W tym bolesnym dla nas wszystkim dniu, składam najszczerze kondolencje całej Rodzinie oraz najbliższym.

Śp. Grzegorza Pięta

Pamięć o nim na zawsze pozostanie z nami.

Wojciech Saługa
Wojciech Saługa
Poseł na Sejm RP

Z głębokim smutkiem oraz w poczuciu ogromnej straty przyjęliśmy wiadomość o śmierci naszego kolegi

Śp. Grzegorza Pięta

Radnego Rady Miejskiej.

Rodzinie i Bliskim przekazujemy słowa wsparcia. Łączymy się myślami ze wszystkimi, którzy przeżywają czas próby i rozłąki z najbliższą osobą. Jest to wielka strata, która jeszcze długo będzie napępniać nasze serca smutkiem.

Radni Klubu Koalicji Obywatelskiej.

Popiołem i cieniem, i wspomnieniem się staniesz. Persjusz

OGŁOSZENIA

Nr 1 HALA-TAXI 24 H

w Jaworznie **NAJTANIEJ**

32 793-83-83

173/p/15

OGŁOSZENIA

Zakład Pogrzebowy Misja

Jaworzno ul. Sławkowska 16a
tel. 32/ 616 22 68, 032/ 751 95 92

Czynne całą dobę, bezpłatna kaplica pożegnalna

31/D/11

Orfeusz Całodobowe Kompleksowe

Usługi Pogrzebowe 43-603 Jaworzno
ul. Partyzantów 11 (Osiedle Stałe)

telefony całodobowe
32/ 752 60 75, 616 85 67, 600 390 300

33/D/11

Kompleksowe Usługi Pogrzebowe „KORONA” Leiko Jan

Kaplica Pożegnalna Bezpłatna
43-600 Jaworzno ul. Królowej Jadwigi 2
tel/fax 32/ 616 35 98, 502 298 696

Całodobowy

32/D/11

Zakład Pogrzebowy Kalia

Jaworzno ul. Chełmońskiego 22
tel. 32/ 615 04 15, 603 129 790

czynne całą dobę,
bezpłatna kaplica pożegnalna

31/D/11

Co TYDZIEŃ

czytaj na komputerze,
tablecie i smartfonie
Kup w eprasa.pl

Biuro ogłoszeń przy ul. św. Barbary 7, tel. (32) 751 91 30, e-mail: biuro@ct.jaworzno.pl

Adres redakcji: „Co Tydzień”,
43-600 Jaworzno, ul. św. Barbary 7,
Red. naczelny: tel. **32 751-91-30**
Wydawca: „Wydawnictwo GM” sp. z o.o.
http://www.wydawnictwogm.jaworzno.pl

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Materiałów niezamówionych nie zwracamy. Zastrzegamy sobie prawo dokonywania w nich skrótów, nadawania własnych tytułów itp.

REDAGUJE ZESPÓŁ: Franciszek Matysik (red. naczelny), Mirosława Matysik.
Współpracownicy: Ryszard Czerwonka, Piotr Grzegorzek, Elżbieta Bigas, Rafał Jarząbek, Adam Jaworski, Przemysław Maciejewski, Józef Matysik, Ryszard Karkosz, Michał Kirker, Artur Nowacki.
Biuro reklamy i ogłoszeń: Aneta Zagrodnik (kier. biura).
Korekta: Artur Ziemiński. **DTP:** Kazimierz Gruszowski.
Druk: Drukarnia Agora Poligrafia, 03-230 Warszawa, ul. Daniszewska 27
Nakład: poniżej 15 000 egz.

eprasa.pl 5ac231dccc

24 stycznia przypada Międzynarodowy Dzień Edukacji

Z perspektywy: Jaworzno spóźnia się na pociąg ku przyszłości

Od kilku lat naszą tradycją jest witanie roku nowymi podwyżkami. Niestety, nie tyle pensji, ile wszelkich możliwych cen. Tym razem przyszło na kolej, tuż przed początkiem ferii zimowych. Politycy opozycji oraz media, jak zwykle, grzmią, krytykując skalę podwyżek. Prześcigają się w pokazywaniu cen i porównują je z innymi krajami europejskimi. Ci drudzy, co to markują kompetencje do rządzenia krajem, nieudolnie próbują tłumaczyć, że to tanio, mimo wszystko. Bo przecież w Niemczech podróż pociągiem najwyższej klasy kosztuje dużo więcej niż nasze narodowe Pendolino na trasie Kraków – Warszawa.

Ci rządzący sprytnie używają metody przeliczania euro na PLN, cynicznie wprowadzając społeczeństwo w błąd. Ci z opozycji zapominają wspomnieć o dostępności. A o tym decyduje tylko i wyłącznie rozwój gospodarczy i inwestycje, które od kilku lat kuleją. Są jeszcze tacy, którzy już całkiem odlecieli, proponując samolot na tak krótkich odcinkach, jak przewozy krajowe w Polsce. No, ale ci są specyficzni, bo głównie z Konfederacji i od Kukiza.

Korzystając z okazji wyjazdu służbowego do Gdyni, mogłem na własnej skórze doświadczyć, jaka jest rzeczywistość. Ceny na Express InterCity Premium faktycznie wzrosły dość poważnie. Kupując bilet z dnia na dzień podróż nad morze to wydatek 260 złotych w jedną stronę. Do Warszawy wygląda podobnie. Kupując bilet na stronie Deutsche Bahn na podobnym i bardzo popularnym odcinku, jakim jest Hamburg – Berlin, doznaje-

my szoku. Mamy dostępne kilka ofert, a najtańsza 50€ (oczywiście obwarowana ograniczeniami). Nawet „niesłusznie” przeliczając walutę, to taniej od naszego Intercity. To obala kłamliwą retorykę obozu rządzącego.

No, ale znów nikt nie mówi o dostępności. Bo przecież mając za Odrą 2500 i w Polsce 2500, to 50€ wygląda zupełnie inaczej niż 260 PLN. O tym codziennie powinna przypominać opozycja. Teraz, żeby 4-osobowa rodzina mogła pojechać w komfortowych warunkach nad morze, potrzebuje na transport kolejowy aż trzech 500+.

Zupełnie innym tematem są inwestycje w rozwój kolei. Przypomnijmy – tak potrzebnej i będącej najczystszyim rodzajem transportu zbiorowego. Wszystkim nam mydli się oczy planami budowy sieci kolei dużych szybkości. Szkoda tylko, że biorąc tak horrendalne pensje z naszego budżetu, zarząd CPK nie jest w stanie przedstawić źródeł finansowania. Każda inwestycja na kolei wiąże się z dofinansowaniem tak nieulubianej Unii Europejskiej. Nawet w naszym mieście mamy tego przykład. Opóźnienie budowy wiaduktu w Ciężkowicach było spowodowane koniecznością czekania na przelew z Unii. Zarządca infrastruktury nie ma środków na to, aby zapewnić rozwój i modernizację. Wciąż, pomimo wielu obietnic i wielu „programów”, około 40 proc. miast jest kolejowo wykluczona. My mamy to szczęście, że mieszkamy tuż przy wyremontowanej linii kolejowej E30 Katowice – Kraków. Niestety, nasz samorząd nie chce z tego skorzystać i umożliwić większej ilości osób dostęp do tego rodzaju transportu.

To wygląda tak, jakby istniała rywalizacja w transporcie naszego lokalnego PKM i PKP. Tak, jakby niezrozumiane było słowo „dostępność”. Bo jak inaczej można wytłumaczyć brak skomunikowania autobusów z rozkładem jazdy PKP?

Przykłady leżą na wyciągnięcie ręki. Chciałem skorzystać z pierwszego dostępnego połączenia Pendolino z Krakowa do Gdyni. Niestety, nie było mi to dane. Pomimo dostępnego połączenia kolejowego, nie można dostać się na dworzec w Szczakowej. Ponoć w przyszłości Centrum Przesiadkowe. Nasze lokalne 314 przyjeżdża już po odejździe albo daje czas na przesiadkę 1 minutę. To pokazuje kompletny brak zrozumienia idei transportu publicznego przez nasze władze i osoby za to odpowiedzialne. Trzeba to zmienić.

Popularność porannych połączeń przekroczyła nawet moje wyobrażenie. Niestety, z Trzebini, a nie z Jaworzna. Czym bliżej Krakowa, pociąg zapelniał się coraz bardziej, aż zabrakło miejsc siedzących. Bilet miesięczny w dwie strony kosztuje jedynie 240 złotych. Wszyscy wiemy, jaki jest rynek pracy w Krakowie. Ile więcej możemy zarobić. To byłoby z korzyścią dla nas wszystkich. Dla pracujących i studiujących także. Jednak nasza władza nie uważa takiej szansy. Woli promować długie połączenia autobusowe. Połączenie z przesiadką, gdy czas oczekiwania na kolejny autobus wynosi nawet 35 minut. To czas potrzebny, aby dojechać do Krakowa. Pewnie władza uważa, że nie jest potrzebna taka modyfikacja, takie rozwiązania byłyby korzystne dla mieszkańców.

Artur Nowacki

OGŁOSZENIA

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

JOANNA
SEKUŁA

Biuro Senatorskie

ul. Ignacego
Paderewskiego 43,
43-600 Jaworzno

Zapraszam do kontaktu

Tel. 797 243 756, 797 243 757

89/p/20

WOJCIECH SAŁUGA

Biuro Poselskie

czynne

od poniedziałku do piątku od 9:00 do 15:00

ul. Paderewskiego 43, II piętro

e-mail: poselsaluga@gmail.com

tel. 538 921 964

13/p/20

www.galas.pl

ZAKŁAD
SZKLARSKI

Grafika na szkle
Lustra iacobe
Kabiny prysznicowe

Jaworzno – Centrum ul. Zacisze 12a
tel. 531 836 400

Serdecznie zapraszamy do naszego punktu

18/d/11

Co TYDZIEŃ

czytaj na komputerze, tablecie
i smartfonie Kup w eprasa.pl

ogłoszenie własne

OGŁOSZENIE

OCHRONA KONWOJE MONITORING

NOWINEX

OCHRONA OSÓB I MIENIA

sprzedaż / montaż / serwis / instalacja

SYSTEMY ALARMOWE
MONITOROWANIE
KAMERY
DOMOFONY

JAWORZNO, UL. BRUNWALDZKA 164

TEL. 32 616-35-71

WWW.NOWINEX.COM.PL

62/D/2011

Z szafy prokuratora

Zabijał dla przyjemności

Mężczyzna, który zdanem sądu, zasmakował w zabijaniu bezdomnych, został skazany na dożywocie. Kiedy usłyszał wyrok, nie powiedział nic – złapał się tylko za głowę. Prosił przecież sąd o niski wyrok. W ostatnim słowie zapewnił wręcz, że jest niewinny.

Sędzia był jednak innego zdania. Skazując 27-letniego Rafała zastrzegł, że skazany będzie się mógł ubiegać o wcześniejsze, warunkowe wyjście z więzienia dopiero po odsiedzeniu 40 lat. Mężczyzna ma na swoim koncie dwa morderstwa i dwie nieudane jego próby. Większość przestępstw popełnił w ciągu jednej doby.

Skazany ma na swoim koncie dwa zabójstwa i dwie próby dokonania morderstwa. W sumie dostał za te przestępstwa dwa dożywocia, 25 i 15 lat pozbawienia wolności. Kara łączna dożywocie z możliwością ubiegania się o wcześniejsze wyjście z więzienia po odsiedzeniu 40 lat.

Dla obserwatorów procesu wyrok nie jest niespodzianką. Spodziewano się surowej kary. Tym bardziej, że oskarżony początkowo przyznał się do winy i złożył wyczerpujące wyjaśnienia. Choć później zmienił linię obrony i zaczął wszystkiemu zaprzeczać, nikt już mu nie dawał wiary. Podał bowiem zbyt dużo szczegółów zbrodni, znał zbyt

wiele faktów (o których nie wiedzieli nawet policjanci), by być niewinnym.

Po raz pierwszy zabił 17 lipca. Pobił przypadkowo spotkanego bezdomnego Marka B. tak dotkliwie, że ten zachłysnął się własną krwią i zmarł. (za to został skazany później na 12 lat więzienia).

– Być może jeszcze wtedy nie miał zamiaru zabić – tłumaczył w uzasadnieniu wyroku sędzia. – Chciał tylko wyładować swoją niechęć wobec niższej rasy, jaką jego zdaniem byli bezdomni. Kiedy się okazało, że zabił, spodobało mu się. Zasmakował w zabijaniu. Nawet sprawiło mu to przyjemność. Poczul w sobie siłę zdolną odebrać komuś życie. Zwłaszcza, że nie wymagało to nadzwyczajnego wysiłku. Zawsze wybierał ofiary bezbronne, inwalidę, pijanego bezdomnego.

Pod koniec sierpnia zauważył kolejną ofiarę. Szedł za Januszem S., bezdomnym, aż do jego legowiska w komórce na tej samej ulicy. Podciął mu nożem gardło. Tym razem już chciał zabić (dostał za to w wyroku dożywocie). – Ale mężczyzna przeżył powiedział przewodniczący – składu sędziowskiego. Szybka pomoc i doskonale przeprowadzona operacja przywróciły mu życie i.. głos. To był cud.

Rafał podniecony widokiem krwi w morderczym amoku chodził po ulicach. Żadny krwi zaatakował kompletnie pijanego inwalidę poruszającego się

na wózku inwalidzkim (za to dostał 25 lat więzienia). Dusił go taśmą. I tym razem był przekonany, że zabił. Jednak Kazimierz W. przeżyje. Przewieziony do szpitala był tak pijany, że nawet nie wiedział, że został zaatakowany.

W nocy 31 sierpnia zabójca trafił na dworzec PKP. Pod pomnikiem zabija Jana B. (za to dostał kolejne dożywocie). Potem próbował taksówką odjechać z miejsca zbrodni, ale został zatrzymany przez policję wezwaną przez świadków ostatniego zabójstwa.

Początkowo policja nie łączyła śmierci Marka B. z napadem na Janusza S. Nie wiedziała też o próbie morderstwa Kazimierza W. W ogóle nie było w tym przypadku zgłoszenia popełnienia przestępstwa. Zatrzymany sam przyznał się do ataków na tych bezdomnych. Nigdy nie powiedział jednak, dlaczego to robił. Nie lubił bezdomnych. Opowiadał o swoich zbrodniach na nich z uśmiechem, bez żalu. Twierdził, że bezdomni, niepełnosprawni, alkoholicy to bezużyteczne ludzkie śmieci, które należy eliminować. Potem się z tych zeznań wycofał.

Sąd doszedł do przekonania, że aby dalej nie zabijał, Rafał W. musi być w miejscu odosobnionym. Nie chce się leczyć, bo nie chce się zmienić. Wciąż więc jest niebezpieczny. Dlatego może wyjść z więzienia dopiero po 40 latach.

Pitawal

Bądź eko, oddaj plastikowe butelki

11 stycznia o 12.00 w sklepie Carrefour na Osiedlu Stałym w Jaworznie otwarto Eko Punkt, do którego możesz wrzucić plastikowe butelki i puszki. Za każdą butelkę oraz puszkę klient dostaje bon o wartości 0,15 zł do zrealizowania w sklepie w dniu kiedy bon został wydany.

Teraz pomagając naszej planecie, zyskujesz bon na zakupy. Być eko się opłaca.

Eko Punkt to miejsce przeznaczone do zbiórki opakowań zwrotnych, takich jak puszki i butelki plastikowe, które następnie są przetwarzane lub recyklingowane. Celem takich punktów jest zwiększenie ilości odzyskiwanych surowców oraz ograniczenie ilości odpadów trafiających na składowiska. W wielu krajach, w tym w Polsce, obowiązuje system zwrotu opakowań. Dlatego też Eko Punkty

są powszechne w miastach i miasteczkach.

Eko Punkty oferują wiele korzyści dla środowiska naturalnego oraz dla społeczeństwa. Zbiórka opakowań w eko punktach pozwala na recykling surowców, co zmniejsza potrzebę wykorzystywania zasobów naturalnych. To również oszczędność energii potrzebnej do produkcji nowych produktów. Dzięki takim rozwiązaniom zmniejsza się ilość odpadów trafiających na składowiska. To także skuteczny sposób na promowanie świadomości ekologicznej wśród społeczeństwa. System zwrotu opakowań jest także efektywny ekonomicznie, ponieważ zmniejsza koszty związane z utylizacją odpadów oraz pozwala na odzyskanie surowców, które można ponownie wykorzystać.

(iw)

PRZYRODA WOKÓŁ NAS

Piotr Grzegorek

Osuszony zalew

Niedawno wskutek niefortunnej serii zdarzeń znikła woda z zalewu Łęg. Tym sposobem, o ile nie się nie zmieni, kolejna perła na ekologicznej mapie Jaworzna przejdzie do historii. W najgorszym przypadku nastąpi powrót do bardzo odległej przeszłości i teren zostanie zrehabilitowany w kierunku leśnym.

Muł na nie zbiornika

Co nieco historii

Tytułowy zalew wpisał się nieomalże na trwale w ekologiczną mapę Jaworzna. Tu i ówdzie bywa polecany jako cel wycieczek rowerowych. Akwen jest jednym z obiektów pętli rowerowej Sta-

wiła się w tej okolicy żaba moczarska, to będziemy mieć do czynienia z gatunkiem ujętym w załączniku IV dyrektywy siedliskowej, który zobowiązuje wszystkie państwa Unii Europejskiej do objęcia go ochroną gatunkową. Pol-

Ostatnia woda

wy i Jeziora Jaworzna. W opisie zwraca się uwagę na to, że zbiornik znajduje się blisko Przemszy w otoczeniu lasów ukształtowanych na siedliskach borów sosnowych. Do tego dodaje się dla ciekawego widoku dominantę w postaci wysokiego komina elektrowni. Jak dla mnie, ze względu na znaczącą domieszkę drzew obcego pochodzenia, w tym dębu czerwonego, to bór bardzo mieszany. Od pewnego czasu zbiornik podlegał intensywnej eutrofizacji i po prostu zarastał oraz wypłycał się. Niewątpliwie sprzyjał temu brak wymiany wody. Nad brzegami rozwinęły się szuwały ze sporą domieszką trzciny pospolitej.

Poza tym jest to łowisko PZW znajdujące się w zarządzie koła nr 106 przy OSP Dąbrowa Narodowa. Niewątpliwie oni będą najbardziej poszkodowani, skoro prawie rok temu w dniu 7 marca 2022 wzbogacili wody akwenu karpem w masie 950 kilogramów. Aktualne wysuszenie zbiornika to bardzo wymierna strata. Mniej wymierne są straty w lokalnej faunie i florze, bo jej jakoś do tej pory w tej okolicy nie „księgowano”.

Mniemanologia

Każdy akwen w naszym kraju, nawet jeśli istnieje bardzo krótko, nader szybko jest zasiedlany przez płazy oraz niektóre gady. Teraz nie jestem w stanie powiedzieć jakie gatunki tutaj przychodziły w celach prokreacji. Wszystkie wchodzące w grę gatunki podlegają różnym formom ochrony. Gdy nastanie wiosna i płazy jako „łosoś słodkich wód” ruszą rozmnażać się w akwenach swojego dzieciństwa. Zatem mamy pierwszą okazję do sprawdzenia listy obecności. Gdyby przypadkiem poja-

ska wypełniła ten obowiązek, zatem zlikwidowanie tego siedliska będzie przestępstwem. Winnych się ustali.

Odlewanie wody

Zasadniczo zbiornik w pierwszej kolejności padł ofiarą suszy strukturalnej, która znacznie zubożyła powiązany z nim poziom wodonośny. Dalej idzie wysuszenie rzek Biała i Sztola co skut-

Widok z kominem w tle

kuje obniżeniem poziomu wody w Przemszy. Ta podkrada ją teraz także z takich miejsc jak to. Dla Łęgu liczącym się źródłem wody była wielka dolewka z odwadniania kopalni Jan Kanty. Teraz i ona ustala. Zatem siła złego na jednego. Nie będzie łatwo i tanio powrócić do nieodległej przeszłości. Jest to jednak konieczne, bo mamy tutaj do czynienia z modną ostatnio małą retencją, realizowaną nie rzadko wielkim kosztem. Na razie sugeruję usunięcie nagromadzonego mułu, który może być znakomitą nawozem dla pobliskiego lasu.

PS. Pierwsza tegoroczna wycieczka odbędzie się już 28 stycznia 2023. Spotykamy się w Chrzanowie przy ulicy Mickiewicza 13, znaczy się pod muzeum. Czekamy do godziny 9.00, a potem wybieramy cel wyprawy. Nie lękajcie się.

ŚWIATŁOWODOWY INTERNET

w domach prywatnych

INTERNET
ŚWIATŁOWODOWY

4K
TELEWIZJA 4K

TELEFON

43-600 Jaworzno, ul. Grunwaldzka 120
tel. 32 745 45 45, e-mail: info@artcom.pl
www.artcom.pl

200 Mbit/s
TYLKO 50 zł

Podłączenie - 290 zł
Umowa na 24 miesiące
(W cenie podłączenia router)

Ten temat jest także analizowany i poruszany przez polskich naukowców. – Bez wątpienia mamy do czynienia z najmniej szkodliwym dla palaczy alternatywnym produktem dostarczającym nikotynę, mówił prof. Andrzej Sobczak ze Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, ekspert od lat badający alternatywne metody dostarczania nikotyny do organizmu.

DZIELNICOWY KALEJDOSKOP

Masz problemy i nie wiesz do kogo się z nimi zwrócić? Masz uwagi na temat dzielnicy, w której mieszkasz? Widzisz coś, czego inni nie widzą?

Napisz do nas
albo wyślij e-mail lub SMS

dzielnice@ct.jaworzno.pl

tel. 32 751 91 30, kom. 601 750 128

MIASTO

INFORMACJA

Ceny promocyjne już nie wydają się tak okazyjne

Ceny promocyjne już nie wydają się tak okazyjne dzięki dyrektywie Unii Europejskiej. Momentami wydaje się to wręcz zabawne.

Ceny promocyjne w sklepach od zawsze przyciągały wzrok, w końcu kto nie lubi kupować produkty różnej maści w cenie niższej niż ta pierwotna. Jednak spryt i cwaniactwo wielu przedsiębiorców, nie tylko w naszym kraju, sprawiło, że Unia Europejska postanowiła wydać odpowiednią dyrektywę, która ukróciła nieuczciwe, nie zawsze uczciwe praktyki handlowo-sprzedażowe.

Od nowego roku bowiem, każdy przedsiębiorca, który ogłasza promocję lub wyprzedaż, musi podawać, oprócz aktualnej ceny, także najniższą cenę z 30 dni poprzedzających obniżkę, a w przypadku produktów będących w ofercie krócej niż 30 dni, najniższą

cenę od rozpoczęcia sprzedaży do wprowadzenia obniżki.

Sprawiło to, że we wszystkich gazetkach promocyjnych różnych sieci handlowych, czy na stronach internetowych możemy teraz spotkać całkiem kuriozalne, a nawet zabawne ceny promocyjne, w których dla przykładu kajzerka przeceniona jest z 0,39 na 0,39 groszy. Oczywiście przekreślona cena w gazetce nie pokazuje przeceny, tylko ma za zadanie prze-

strzegać nowych przepisów, ale i tak wygląda to całkiem zabawnie. Mniej zabawnie robi się, gdy okazuje się, że przeceniony produkt jest droższy, niż był w ciągu ostatnich 30 dni.

Nowa dyrektywa ma też inną funkcję, która wyszła całkiem przypadkowo. Można z zainteresowaniem obserwować tempo wzrostu inflacji w naszym kraju, obserwując wzrost cen tych samych produktów na przestrzeni kilku miesięcy.

Michał Kirker

JELEŃ

INTERWENCJA

Efektów remontu nie widać

Ulica Biały Brzeg w Jeleniu, dzielnicy Jaworzna, w końcu została poddana naprawom – donoszą nam nieeliczni mieszkańcy. Niestety, efektów tych prac nie widać wcale.

3 stycznia 2023 roku rozpoczęła się naprawa i ponoć wysypano 30 ton materiału, który miał załatać istniejące dziury. Od tamtego dnia minęło już kilka dni i wszystko wróciło do stanu sprzed „remontu”. Mieszkańcy uważają, że użyto pierwszego lepszego żwiru, zamiast chociażby frezu asfaltowego, który rzeczywiście pozwoliłby drogę utrzymać w lepszym stanie przez kilka miesięcy, a tak to pierwszy deszcz wypłukał całe „łatanie” drogi i nie widać żadnej różnicy.

Właściciele posesji przy wspomnianej ulicy, czują się obywatelami gorszej kategorii, o których się wiecznie zapomina, pomimo tego, że tak jak i inni jaworznianie, także płacą wszelkiego rodzaju podatki. Zastanawiają się, czy gdyby tak co 2 lata wymieniali zawieszania w swoich samochodach na koszt gminy, to czy wówczas urząd zainteresowałby się bardziej i wreszcie doprowadził drogę do porządku. Stan drogi pogarsza się także ze względu na fakt, że korzysta z niej także sprzęt ciężki jeżdżący nią do osadnika.

– Przed wyborami zawsze obiecują remont, a potem nic z tego nie ma – żali się jeden z mieszkańców.

Sprawa tej ulicy ciągnie się od wielu lat. Radna Renata Chmielewska interpelowała już wielokrotnie i jak sama mówi – działania są dwufazowe. Z jednej strony mieszkańcy regularnie piszą do Miejskiego Zarządu Dróg i Mostów, wysyłają zdjęcia, piszą pisma, a z drugiej ona także systematycznie pisze interpelacje w tej sprawie. Wszystko jednak zdaje się, że spełza na niczym.

Takich dróg w Jeleniu jest jeszcze 11 i została złożona już prośba do prezydenta Jaworzna, aby w budżecie na 2023 rok ująć remonty tych ulic, w tym także ulicy Biały Brzeg.

Jak informują nas mieszkańcy – po raz pierwszy naprawę tej ulicy obiecywano już w 2007 roku, gdy zakończyła się budowa wałów nad Przemszą. Następnie popra-

wę nawierzchni miano przeprowadzić w 2012 roku tuż po zakończeniu budowy przepompowni ścieków. Potem w styczniu 2016 roku mieszkańców Miejski Zarząd Dróg i Mostów poinformował, że remont drogi nie będzie, gdyż planowana jest budowa kanalizacji sanitarnej, ale jak przekonują nas mieszkańcy – zapytano o to Wodociągi Jaworzno, które uczciwie powiedziały, że takich planów dla tej ulicy nie ma i nigdy nie było. W 2017 roku pojawiła się nadzieja, że remont jednak będzie, gdyż MZDiM miał zapewnić mieszkańców, że droga zostanie wyremontowana w ramach programu „Czas na gruntówki”, ale i z tych zapewnień nic nie wyszło.

Mieszkańcy ulicy Biały Brzeg chcieliby po prostu mieć dobry dojazd do swoich domów, dlatego walczą o niego z władzami miasta od ponad 15 lat.

Michał Kirker

MIASTO

INFORMACJA

Vouchery na usługi fryzjerskie

Vouchery na usługi fryzjerskie w Beata Kirker Hair Salon oraz kosmetyki są możliwe do wylicytowania w ramach aukcji na 31. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.

31. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy zbliża się wielkimi krokami, dlatego przedstawiamy kolejne propozycje licytacji, które trafią na aukcję jaworznickiego sztabu.

Voucher na kwotę 100 złotych na usługi fryzjerskie w Beata Kirker Hair Salon oraz olejek do pielęgnacji włosów firmy MoroccanOil.

Voucher na kwotę 150 złotych na usługi fryzjerskie w Beata Kirker Hair Salon oraz zestaw kosmetyków firmy Goldwell w gustownej, bordowej kosmetyczce.

Wszystkich zachęcamy do wzięcia udziału w licytacji, ponieważ uzyskane środki zostaną przekazane na szczytny cel, jakim jest

walka z sepsą, a przy okazji można skorzystać z profesjonalnych usług fryzjerskich.

Michał Kirker

„Zrób zdjęcie” – konkurs

Tak się spieszył wsiąść do autobusu że aż „wyskoczył z butów”.

Zofia M.

Gratulujemy autorowi zdjęcia i zapraszamy po odbiór kuponu na pyszną pizzę dla dwóch osób z Pizzerii 2-ka.

Zapraszamy do naszego konkursu wszystkie osoby, którym w ostatnim czasie udało się sfotografować jakieś ciekawe zjawisko. Zdjęcia prosimy wysyłać na adres: dzielnice@ct.jaworzno.pl

Sponsorem konkursu jest

Pizzeria 2-ka
RESTAURACJA
www.pizzeria2-ka.pl

AGD – Serwis NARES
Zmywarki, pralki, lodówki, kuchenki elektryczne.
Naprawy w domu klienta.
Tel. 32 615 50 47; 32 625 09 22; 691 188 112
Udzielamy gwarancji 12 miesięcy na naprawy.

57/d/11

NAPRAWA MASZYN SZYJĄCYCH
DOMOWYCH, PRZEMYSŁOWYCH
Tel. 606 398 916

31/20

BEK-POL I
wywóz nieczystości ciekłych
pojemność 12 m³
tel. 696 170 356

1299/d/11

ZAKŁAD ELEKTRONICZNY
ul. Mały Rynek 1
tel. 615 58 82, kom. 0 696 947 321

13/d/11

DANKAN
wywóz nieczystości ciekłych, beczka poj 10 i 16 m³
udrażnianie kanalizacji WUKO
tel. 505 57 05 04, 616 11 42

21/13

NAGROBKI
Parapety, schody, blaty kuchenne, kominki
www.konach.pl
Zakład Kamieniarski ul. Czwartaków 2
przy cmentarzu na Łubowcu tel/fax 32 752-96-77

1448/D

SERWIS OPON
Pompowanie kół azotem, spawanie aluminium
Sprzedaż i montaż opon TIR. ul. Matejki 43,
tel. 32 753 11 72;
czynne od 8.00 – 18.00 pn. – pt., sobota 8.00 – 14.00.

117/d/11

MOTOCYKLE
MOTOROWERY
SKUTERY

JAWORZNO UL. KATOWICKA 31A
TEL. 505-158-281 WWW.ANDENMOTO.PL

14/1/14

AKUMULATORY

SPRZEDAŻ - MONTAŻ - KONTROLA
JAWORZNO UL. KATOWICKA 31A
TEL. 502-666-100 WWW.AKUMULATORY.PL

13/1/14

BEK-POL
wywóz nieczystości ciekłych
pojemność 11 m³
tel. 663 23 90 42, 693 791 793

36/d/11

ALARMOWE SYSTEMY
ANTENY RTV, SAT
domofony, wideodomofony, tv obserwacyjna
LAN/WiFi – montaż, naprawa – „PREWEN”
tel./fax 32 757 18 84, 502 86 34 71
KOMPUTEROWE pogotowie – 502 86 34 71

4/1/14

AGD NAPRAWA
Piekarników, zmywarek, pralek,
ekspresów i innego sprzętu
domowego
Tel. 668 163 163 32 751 63 63

5/1/18

GAZY TECHNICZNE
Z DOSTAWĄ DO KLIENTA
Tlen, acetylen, dwutlenek węgla, argon i inne
ul. Krakowska 9
tel. 32 751 83 83, 32 753 44 44

29/d/11

ZŁOMOWANIE POJAZDÓW
wystawiamy zaświadczenia
płacimy za każdy samochód
Tel. 732 732 731
Mysłowice ul. Mikołowska 52

7/1/14

Budowy domów, dachy,
brygada grali
tel. 608 729 122

4/1/22

OBUDŹ WSPOMNIENIA

PRZEGRYWANIE
VHS
Przegrywanie kaset VHS na płyty DVD
Skontaktuj się z nami – jesteśmy dostępni pod numerem +(48) 32 751 91 30,
(pon-pt, 8:00 – 16:00) lub +48 733 180 333 info: portal@jaw.pl
Cena przegrywania VHS na DVD – 40 zł,
VHS do pliku mp4 – 50 zł (do odtwarzania na każdym urządzeniu)
Płyty winylowe – 20,00 zł
Kaset magnetofonowych – 15,00/20,00 zł

ogłoszenie własne

ZAKŁAD KAMIENIARSKI
ANDRZEJ SOJKA
od 1993 r.
ul. Sobieskiego 30
43-602 Jaworzno-Szczakowa
tel. 728 527 518
32 616 78 70
www.kamieniarstwo.jaworzno.pl

35/d/11

Ośrodek Szkolenia Kierowców
„KLAKSON”
Zaprasza na kursy prawa jazdy
9, 23 stycznia 6, 20 lutego
– godz. 17.00
MAN z przyczepą taki jak
na egzaminie
kat. AM, A, B, C, D, DE, CE
Biuro: Jaworzno ul. Farna 2a
czynne: pon. – pt. 10.00 – 17.00
tel. 32 616 33 55, 509 721 745
www.klakson.com.pl

41/d/11

P.P.U.H. „Sowosz” sp. z o.o.
TARTAK
USŁUGI TARTACZNE

- Więźby dachowe
- Tarcica
- Łaty, kontrłaty
- Sztachety ogrodowe
- **IMPREGNACJA**
- Schody młynarskie

32-551 Jankowice k. Zatora ul. Wadowicka 86,
tel. 33 841 25 59
www.sowosz.pl, e-mail: zamowienia@sowosz.pl

36

Jesteś osobą pokrzywdzoną przestępstwem,
świadkiem lub osobą im najbliższą?
Czy z tego powodu czujesz się
osobą pokrzywdzoną?
Nie możesz sobie poradzić
z zaistniałą sytuacją?
Masz pytania, wątpliwości,
czujesz niepokój, bezradność,
lęk, stres – zachowania,
które uniemożliwiają Ci
normalne funkcjonowanie?
Zadzwoń!
781 062 781, 781 316 781

LOKALNY PUNKT POMOCY
POKRZYWDZONYM PRZESTĘPSTWEM
NA TERENIE MIASTA JAWORZNO,
UL. RZEMIEŚLNICZA 7
sobota - 9:00-13:00

Współfinansowane ze Środków Funduszu
Sprawiedliwości, którego dysponentem jest
Minister Sprawiedliwości
eprasa.pl 5ac231dccb

INFORMATOR ZDROWIA i URODY

STOMATOLODZY

KOADENT GABINET STOMATOLOGICZNY
lek. stom. Anna Partyka-Ziętek Jaworzno ul. Grunwaldzka 30
poniedziałek, piątek 14.00 – 20.00, czwartek 9.00 – 14.00
– stomatologia zachowawcza – protetyka
– chirurgia stomatologiczna
rejestracja telefoniczna 600 498 669

49/d/11

GABINET STOMATOLOGICZNY lek. stom. Agnieszka Kłosowicz
Pełny zakres usług dla dzieci i dorosłych. Protetyka: korony
i mosty porcelanowe, protezy szkieletowe i akrylowe.
ul. Nosala 4/2, 43-600 Jaworzno, **tel. 32/ 615 07 89**
rejestracja telefoniczna codziennie od 8.00 – 20.00

50/d/11

Praktyka dentystyczna **dr n. med. Tatiana Jamróz-Szłapa**
Świadczymy profesjonalne i bezbolesne usługi w zakresie: stomatologii
zachowawczej, protetyki, endodoncji, chirurgii szczękowo-twarzowej
(ekstrakcje zębów zatrzymanych, podcinanie wędzidełka, pobieranie wycinków
histopatologicznych itp.), implanty, medycyna estetyczna.
Tel. 609 956 057. Jaworzno, ul. Spacerowa 1

1842/d/10

Pracownia protetyki dentystycznej Grzegorz Koczur
43-600 Jaworzno, ul. Skotnica 28, **kom. 0 604 897 883**

Wykonuje: protezy szkieletowe, protezy akrylowe, korony
i mosty tradycyjne oraz ceramiczne. Naprawy protez.

47/d/11

Gabinet stomatologiczny **IWONA BYSTRY-SMAGA**
CHIRURG STOMATOLOG

Jaworzno ul. Zegadłowicza 45 (Pszczelnik)

Leczenie, protetyka, chirurgia, implanty.

Rejestracja telefoniczna **32 753-16-16**

pon-wt od 13.00 do 19.00, środa od 8.30 do 13.00

1/d/17

NEUROLOG

NEURO-PLUS Jaworzno ul. Katowicka 19b

lek. med. Alicja Zgrzebnicka specjalista neurolog, kinesiotaping

**GABINET NEUROLOGICZNY AKUPUNKTURA,
ZIOŁA, TERAPIA PIJAWKOWA**

czynne: pn, wt, czw, pt od 17.00 do 19.00, śr od 10.00 do 12.00

Rejestracja tel. **601 539 412, 32 752 93 98** www.neurolog-jaworzno.pl

25/d/13

CHIRURDZY

Dr Andrzej Maj specjalista chirurg

Leczenie żylaków, owrzodzeń, obrzęków i niedokrwienia
kończyn. Drobne zabiegi chirurgiczne. ul. Krucza 5,
os. Podłęża (między Leśną a Towarową). Pt. 15.00 – 17.00.

Rejestracja telefoniczna **tel. 608 651 102, 694 061 650**

Gabinet już czynny i możliwe teleporady

54/d/11

INNE

DIABETOLOGIA, ENDOKRYNOLOGIA
prof. dr hab. n. med. Krzysztof Łabuzek

**STOMATOLOGIA, PROTETYKA,
IMPLANTOLOGIA**

dr n. med. Justyna Witalińska-Łabuzek

REJESTRACJE: 32 700 38 87 drlabuzek.pl

211

CHIRURGIA OGÓLNA I NACZYNIOWA

dr n. med. Andrzej Lekstan

REJESTRACJA: 32 758 17 39 lekstan.pl

212

JAWORZNO UL. KRAKUSA 1 (Pańska Góra)

DIETETYK

CENTRUM DIETETYCZNE AKTIV-DIET

DIETETYK BOGUSŁAWA ZAGÓRSKA

U nas stracisz od 4-15 kg w pierwszym miesiącu!!!

NAJTAŃSZA OPIEKA MIESIĘCZNA W MIEŚCIE!!!

UL. SIENKIEWICZA 12 (KOCIA), **TEL. 694-462-868**

1/d/20

WYSOKO WYSPECJALIZOWANE
CENTRUM MEDYCZNE **MarMedicam**
CENTRUM MEDYCZNE

PORADNIE SPECJALISTYCZNE:

Okulistyczna: lek. med. Marzena Wysocka-Kosmulska - poniedziałek
lek. med. Magdalena Musiał-Kopiejka - czwartek
lek. med. Maciej Helemejko - środa

Nefrologiczna: dr n. med. Maciej Bulański - wtorek

Urologiczna: lek. med. Tomasz Zaorski - poniedziałek
dr n. med. Maciej Kupajski - poniedziałek, czwartek

Kardiologiczna: lek. med. Kamil Kosmowski - poniedziałek
dr n. med. Iga Kwiecień - poniedziałek, wtorek

Stomatologiczna: dr n. med. Leszek Szywała - środa
lek. stom. Urszula Łoś-Chwedoruk - poniedziałek, środa, piątek
lek. stom. Iwona Kosalka - środa

Laryngologiczna: lek. med. Andrzej Pawełczak - środa

Ginekologiczna: lek. med. Bartosz Dworecki - wtorek
lek. med. Miłosz Matyja - piątek
lek. med. Bartosz Ochoń - wtorek
lek. med. Leszek Włodarczyk - poniedziałek

Neurologiczna: dr n. med. Beata Wolniak-Mazur - środa

Ortodontyczna: dr n. med. Leszek Szywała - poniedziałek

Chirurgiczna: lek. med. Sławomir Karoń - czwartek

Leczenia ran przewlekłych: dr hab. n. med. Marek Kucharszewski - czwartek

Chirurgiczna urazowo-ortopedyczna: lek. med. Wojciech Kania - piątek

Psychiatryczna dla dzieci i młodzieży: lek. med. Krzysztof Wilczyński - wtorek
lek. med. Grazyna Urbanowicz - poniedziałek

Psychiatryczna dla dorosłych: lek. med. Marzena Wawrzyńczyk - piątek
lek. med. Marta Przybyło-Partyka - środa

Poradnia medycyny pracy: lek. med. Małgorzata Bronder - poniedziałek

Pracownia ultrasonograficzna: dr n. med. Anna Saran - poniedziałek
lek. med. Adrian Leśniak - piątek

Klinika rehabilitacji: Agata Wójcik - środa
Jakub Cudek - czwartek

Dermatologiczna: dr n. med. Patrycja Szkliniarz-Augustyńska - wtorek

PODSTAWOWA OPIEKA ZDROWOTNA DLA DZIECI I DOROSŁYCH

lek. med. Elżbieta Jarzyk
lek. med. Eustasz Adamczyk
lek. med. Natalia Stawowska
lek. med. Katarzyna Rogacz
lek. med. Magdalena Młucha
lek. med. Małgorzata

lek. med. Karol Kosmowski
lek. med. Karol Kuza
lek. med. Anna Ejsa
lek. med. Agata Siołko

Centrum Medyczne MarMedicam
ul. Nadbrzeżna 12, 43-600 Jaworzno (Długoszyń)
rejestracja@marmedicam.pl
☎ +48 511 077 909
☎ +48 511 077 897

NFZ

MarMedicam

Muzyka w fundacji

Minął kolejny rok, który był bardzo owocny i bogaty w koncerty, spotkania kameralne, na których nie brakowało muzyki. Nasza idea „Człowiek dla człowieka” i czas jaki darujemy innym to motywacja do działań, które pozwalają na spełnianie marzeń i prezentowanie ukrytych pasji i talentów seniorów. Marian Gluch i Elżbieta Helbin to duet, który ze swoim repertuarem uświetniał nasze koncerty i eventy. Pan Marian Gluch wzbogaca życie innych o przeżycia muzyczne, daje możliwość odbio-

ru muzyki na żywo, prezentując sztukę gry na instrumentach klawiszowych. Swoim talentem i pięknym gry na akordeonie zaraża innych energią i pasją. W jego dorobku jest udział w różnych zespołach. Pan Marian od 50 lat jest związany z muzyką doskonał, swój warsztat gry na instrumentach takich jak: organy, pianino, akordeon. Przez 12 lat był członkiem zespołu

„Galhan”, z którym nagrał dwie płyty: „Noże i szkło”, „NIE”. Jest aktywnym wolontariuszem w życiu społecznym miasta Jaworzno. Grał na organach w przeglądach, festiwalach bluesa, rocka – głównie w Bies Czaś Blues. Pani Elżbieta to osoba, która energicznie i z uśmiechem idzie przez życie. Dzięki takiej postawie daje ludziom radość i sprawia, że inni zaczynają rów-

nież żyć z uśmiechem. Jest aktywną bardzo kreatywną osobą, autorem i wykonawcą pięknych klimatycznych dekoracji i pomysłodawcą wielu warsztatów, spotkań dla seniorów oraz konferansjerem łączącym wykonaw-

ców z słuchaczami. Dzięki jej energii zawsze jest ciekawie, z nutą humoru i bardzo profesjonalnie. Ten duet sprawił nam z fundacji i wielu ludziom radość i pokazał jak ważna w życiu jest muzyka, śpiew i taniec. Ka-

dy koncert ma myśl przewodnią lub cytat, które znajduje i wplata w nasze wydarzenia Renata Talarczyk. Opracowuje również piękne plakaty do każdej imprezy w fundacji. Podczas współpracy tego duetu powstało wiele pięknych koncertów i spotkań z udziałem seniorów i wielu innych osób. Zawdzięczamy to atmosferze, jaka panuje w naszym miejscu, profesjonalnemu przygotowaniu duetu i szacunku do odbiorców. Dlatego tak ważne jest by starać się zrozumieć ludzi i dawać im to co sprawia, że życie staje się piękniejsze, a muzyka i śpiew to sposób na szczęście.

MCI Fundacji ul. 11 Listopada 4c
fb Mój czas dla seniora im Wandy i Józefa
<https://www.facebook.com/renata.talarczyk>
KRS 0000488618
Tel. 608 107 327

do **26** stycznia trwa akcja Zima w mieście

Oczywista Nieoczywistość – Żdziorno...

Jest takie słowo w gwarze górali karpaccich, które oznacza miejsce nieprzystępne, wzbudające pewien irracjonalny lęk, charakteryzujące się ciężką, niemiłą atmosferą. Kiedy tylko usłyszałem je po raz pierwszy od mojego drogiego przyjaciela Sławka Śląskiego, wzbudziło one we mnie równie irracjonalną ciekawość. Dlaczego?

Nie jest ono wszak używane w Jaworznie ani też w bliższej okolicy. W zasadzie jest nam obce. Jest jednak dziwne, mocne, wyraziste, dla mnie najbardziej pasuje określenie „ostre”. Jest swego rodzaju idiomem; nie mówi się wszak o „żdziornym miejscu”, mówi się po prostu „żdziorno”. I tyle. Słowo to samo w sobie zawiera i treść, i formę, przesyconą swym kontekstem i znaczeniem. Nie trzeba więc do niego niczego dodawać, przegadywać. Zawiera wszak w sobie określony ładunek emocjonalny; wzbudzający lęk, dystans, przesywający ciarkami na plecach. Czy wszakże każdy z nas ma takie coś, takie swoje „miejsce”, czy dla każdego z nas tu, czy tam, a może jeszcze gdzie indziej jest żdziorno? Po prostu. Pewnie tak, choć równie pewnie nie dotyczy to wszystkich.

Dla mnie poza wszelką wątpliwością jest takim właśnie miejscem jeden z rejonów

U stóp Skalki, na zdjęciu Marek Dziadek, lata 70. XX wieku (ze zbiorów autora)

rodzinnego Długoszy. Jest to zakątek, w którego bezpośrednim sąsiedztwie mieszkałem przez kilkanaście lat, w którym przebywałem bardzo często jako dziecko, czyli jeszcze wcześniej. Wcześniej nie kojarzyłem go w ten właśnie sposób, ale gdy usłyszałem owo „żdziorno” – to niemal z automatu oczami wyobraźni zobaczyłem to właśnie miejsce; porośnięte lichym lasem wzgórze Skalka; ze stromym urwiskiem, potem brzegi Białej Przemszy oraz linię kolejową, ciągnącą się w kierunku Szczakowej, a z powrotem na Górną Śląsk. Niby jest tam ładnie, to fajne i atrakcyjne miejsce na spacer i pikniki; to tutaj gromadzi się skauci, zuchy, harcerze, to tu, u stóp Skalki całe rodziny organizowały spotkania i pikniki, wycieczki szkolne i przedszkolne, to całkiem niedaleko była przystań rzeczna,

w ramach której zorganizowano też miejsce do zabaw i potańcówek. To tędy regularnie zmierzali do pracy na niedalekim „Juliuszu” tutejsi górnicy. I wreszcie całkiem niedaleko stąd znajdował się przystanek dla tych, którzy wsiadali tutaj do pociągu, wiozącego ich do pracy, między innymi na piaszkownię. Niby więc nic, niby ładnie, zielono, urokliwie, sporo walorów przyrodniczych. A jednak...

W przeszłości w tym miejscu było jeszcze gwarniej i tłoczniej. To w okolicy pobierano na moście cła już w XVI wieku, to tutaj stała zapewne komora celna, zabudowania dworskie dla królewskiej części wsi, to całkiem niedaleko, w 1524 roku wybudowano drugą w Polsce sztolnię odwadniającą, to tutaj rościło się od szybów i szybków, to wreszcie tutaj, przebiegała, oddana do użytku w roku

1847 kolej krakowsko-górnośląską. Co więc jest nie tak? Skąd, za każdym razem, kiedy jestem w tym miejscu, czuję się nieswojo, czemu przechodzą mnie ciarki. Czemu odczuwam coś, co wydaje się absurdalne, irracjonalne, śmieszne. Czy to jakaś fobia, skrzywienie, pomieszanie z poplątaniem, urojenie? Być może. W niczym to jednak nie zmienia faktu, że ciężki ładunek emocjonalny ma tutaj swe podstawy, niewidzialne, ale mocne fundamenty. Dają one o sobie znać, chociaż niewykluczone, że mają swe źródło w nas samych, w naszej podświadomości, lękach i obsesjach, różnego rodzaju traumach, które tkwią w nas, nie żyjąc wszak swym indywidualnym, alternatywnym życiem.

A cóż to za podstawy? W przeszłości wiele osób w tej okolicy pożegnało się ze światem. Pamiętam, jak byłem dzieckiem, to dziadek opowiadał mi o tym, jak przed wojną z urwiska Skalki spadł młody chłopak, skaut z Kongresówki. Nieświadomie biegał po okolicy obozowiska z samego rana i osunął się w dół, spadł i zginął na miejscu. Była to wówczas bardzo głośna sprawa. Kiedyś, podobno po wojnie, miano tutaj znaleźć także martwego mężczyznę. Nie ustalono wszak, czy zmarł w wyniku samobójstwa, czy padł ofiarą nieszczęśliwego wypadku.

Także w pobliskiej rzece utopił się nie jeden chojrak, który chciał wykazać się swymi pływackimi umiejętnościami (a właściwie ich brakiem). Byli też tacy, którzy sami, z własnego „wyboru” w mętnych nurtach Białej Przemszy pożegnali się ze światem. Ich rodziny żyją w okolicy do dziś. Dla nich rzeka ta zawsze kojarzyć się będzie źle. Nie sposób odwiedzić się też od przekonania, że przez całe stulecia nie jeden gwarek pozostał tutaj na zawsze, zasypany podczas swej pracy. Nie brakło tutaj także ofiar wypadków na torach; porażonych prądem lub tych, którzy zginęli pod kołami pociągu. I to wszystko niemal w zasięgu wzroku. Gdyby to, co możemy objąć wzrokiem, dało się pochwycić w dłoni, zapewne zmieściłoby się w naszych rękach; cały mikrokosmos życia i śmierci, jedną z galaktyk makroświatów. A wszystko w promieniu setek metrów. Różne oblicza tragedii, śmierci, strachu, obsesji, frustracji, płataniny myśli, kołatania serca. Nie sposób nie odnieść mi się tutaj zresztą do mojego wujka, brata mojej mamy, **Marka Dziadka**, który niemal dokładnie 41 lat temu zginął potrącony przez pociąg, w drodze do pracy. Bywał w rejonie Skalki niejednokrotnie, bardzo lubił włóczyć się po okolicach. Nie przypuszczał zapewne, że w pobliżu pożegna się ze światem.

Pamiętam, jak strasznym było to wydarzenie w naszej rodzinie; pamiętam kamienny wyraz twarzy dziadka, gdy dowiedział się o zdarzeniu. Pamiętam wycie rozpacz mojej babci, która przez całe lata nie mogła dojść do siebie. Wujek Marek miał zaledwie 25 lat.

A jednak na swój sposób miejsce to naprawdę jest ładne, miejscami urokliwe. Nawet zakola Białej Przemszy uchodzą za środowiskowy unikat, chociaż jej mętna woda budzi we mnie raczej lęk. Ludzie chodzą tam na spacer, jeżdżą tam na rowerach, korzystają z kajakowego spływu, jeżdżą pociągami. W okolicy stworzono tam murawy galmanowe, będące ciekawą atrakcją przyrodniczą. Miejsce to tętni też niezwykłą historią lokalnego górnictwa. A jednak żdziorno. Jakoś nieswojo. Przysłaniającą czasem. Zupełnie jakby przytłaczające lęki, fobie, groza i bezsilność pozostały tutaj nadal. Jako pamiątka, swego rodzaju stygmat po tych, których już nie ma. A może nadal są? Może zjawiają się i tutaj. A może to wszystko tkwi jedynie w nas? Może te wszystkie strachy i lęki to jedynie my, bezsilni, lękliwi, bezzadani i samotni. Może nie ma nic więcej oprócz suchej tkanki przeszłości, po której prędzej czy później pozostanie jedynie pył? Tak jak i po nas.

Jarosław Sawiak

Wegańskie warsztaty kulinarne z Sebastianem Gołębiewskim w ZSP nr 4

Wegańskie warsztaty kulinarne z szefem kuchni Sebastianem Gołębiewskim odbyły się w Zespole Szkół Ponadpodstawowych nr 4 im. Królowej Jadwigi w Jaworznie wczoraj 11 stycznia 2023 roku.

W Zespole Szkół Ponadpodstawowych nr 4 im. Królowej Jadwigi w Jaworznie, uczniowie 3. klasy technikum na kierunku technik żywienia i usług gastronomicznych, odbyli warsztaty z kuchni roślinnej pod okiem wyjątkowego gościa.

Uczniowie szkoły mogli rozwinąć swoje umiejętności kucharskie, na troszkę innej płaszczyźnie. W końcu tzw. kuchnia wege zaczyna cieszyć się coraz większą popularnością i wiedzą o tym sami uczniowie, którzy do warsztatów podeszli z pełnym zaangażowaniem i kreatywnością. Jak sami powiedzieli – społeczeństwo zdaje sobie sprawę, że mięso nie jest jedynym wyborem kulinarnym i dzisiaj są już alternatywy. Dlatego też jednym z dań,

które przygotowali, był makaron z cukinii wraz z pesto z suszonych pomidorów oraz podsmażanymi migdałami i pestkami dyni.

Jak mówi dyrektor szkoły **Kinga Kubiak-Smolilo** – tego rodzaju warsztaty to ogromna korzyść dla uczniów, którzy biorąc udział w tego rodzaju projektach, mogą podnosić swoje umiejętności zawodowe i kompetencję, stając się przy okazji dużo bar-

dziej atrakcyjnymi na rynku pracy.

Warsztaty poprowadził **Sebastian Gołębiewski**, szef kuchni, instruktor, stylist i animator kulinarny, a także autor książki „Gotuj z błonnikiem”. Uczniowie pod jego okiem mogli między innymi dowiedzieć się jak tworzyć dania witarianne, czyli dania wege bez gotowania, czy przekonać się, że jeżeli upieczemy korzeń selera, to wydobędzie-

my z niego więcej smaków i dzięki temu stworzymy smaczniejsze danie.

Skoro tego rodzaju warsztaty, a także kuchnia wegańska, zaczynają cieszyć się coraz większym zainteresowaniem, to dlatego nadal tak popularne jest powiedzenie – nie ma dobrego obiadu bez mięsa. Szef kuchni mówi wprost – to przekonanie wiąże się okresem przed 1989 rokiem, kiedy mięso na stole świadczyło o dobrobycie. Dzisiaj jednak z warzyw i owoców można wydobyc mnóstwo smaków, a niestety w dalszym ciągu traktowane są po macoszemu i je się ich zdecydowanie za mało, a są przecież zdrowe i smaczne – dodaje Sebastian Gołębiewski.

Jaworzniccy młodzi kucharze, wstępujący dopiero na rynek pracy mieli okazję powiększyć swoje kwalifikacje i z pewnością wiele wynieśli z zajęć prowadzonych przez takiego specjalistę w branży kucharskiej, jakim jest Sebastian Gołębiewski.

Michał Kirker

Będzie się działo ...

16-27 stycznia MCKiS organizuje akcję Zima w mieście, szczegóły na mckis.jaworzno.pl/imprezy-jaworzno/ferie-z-mckis/

16-26 stycznia na akcję Ferie zimowe zaprasza ATELier Kultury, zajęcia odbywać się będą w siedzibie na ul. A. Mickiewicza 2 i siedzibie na ul. Wiosny Ludów 1 w Jeleniu

16-27 stycznia, Miejska Bi-

blioteka Publiczna, Bajkowe ferie, szczegóły na biblioteka.jaw.pl/strona/wydarzenia/bajkowe-ferie-w-bibliotece/

16-28 stycznia – GEOsfera Jaworzno zaprasza na Rodziną Grę Terenową „Nic piękniejszego nad niebo...” Szczegółowe informacje i regulaminy w wydarzeniu: Rodzinna Gra Terenowa „Nic piękniejszego nad niebo...”

20 stycznia – godz. 18.00, Galeria Sektor I, Muzeum Miasta Jaworzno zapraszają na wernisaż wystawy Pawła Warchoła „Struktura Bieli”
22 stycznia – godz. 17.00 – Hala Widowiskowo-Sportowa MCKiS, XXI Koncert Noworoczny „Grande Amore”

Zgoda Byczyna rozpoczęła przygotowania do piłkarskiej wiosny

Sportowa przerwa świąteczno-noworoczna powoli dobiega końca. Jako pierwsi na murawę wrócili piłkarze LKS Zgoda Byczyna. W sobotę 14 stycznia rozegrali pierwszy mecz kontrolny z LKS Bobrek.

Przygotowania do piłkarskiej wiosny Zgoda Byczyna rozpoczęła od konfrontacji z drużyną, z którą rywalizuje w lidze okręgowej. Trener **Artur Wąsik** nie ukrywa, że drużynę trzeba wzmocnić, nad czym należy popracować w okresie przygotowawczym.

– W pierwszym tygodniu chcemy poczuć boisko i szybko przejść do solidnej pracy. Będziemy szukać wzmocnienia drużyny i co tydzień rozgrywać sparingi. Zima to ciężki okres dla drużyny, ciężka praca, która zaowocuje na wiosnę. Zaplanowałem już praktycznie każdy trening do czerwca i pod tym kątem już jeste-

śmy przygotowani. Jak powiedziałem, szukamy kilku nowych zawodników, by wzmocnić drużynę – mówi trener Artur Wąsik

LKS Zgoda Byczyna – LKS Bobrek 1:2
Plan pozostałych meczów kontrolnych Zgody Byczyna prezentuje się następująco:
21.01 godz. 11.00 – MKS Trzebinia (mecz wyjazdowy)
29.01 godz. 14.00 – LKS Ciężkowianka Jaworzno
04.02 godz. 19.00 – LKS Nadwiślanin Gromiec
11.02 godz. 19.00 – LKS

Polonia Luszowice
18.02 godz. 19.00 – LKS Pogoń Imielin
25.02 godz. 19.00 – MGHKŚ Bolesław Bukowno
05.03 godz. 14.00 – KS Płomień Jerzmanowice
12.03 godz. 14.00 – MKS Fablok Chrzanów
19.03 godz. 14.00 – Promień Przeginia
Mecze sparingowe odbywać się będą na stadionie MCKiS Jaworzno na sztucznej nawierzchni przy ul. Krakowskiej.

jargal

Trener lekkiej atletyki bije rekordy życiowe

Sprinter Piotr Kuzak wziął udział w halowych zawodach lekkiej atletyki, ustanawiając nowe rekordy życiowe. Rekordy pobijał podczas Mityngu lekkoatletycznego 7 stycznia w czeskiej Ostrawie.

Piotr Kuzak od pewnego czasu występuje w roli trenera lekkoatletów MCKiS Jaworzno. Sam nie zapomina o startach w zawodach na bieżni. Na otwarcie sezonu lekkiej atletyki Kuzak wystartował na dwóch

Fot. FB Jaworzno – lekka atletyka

dystansach, ustanawiając swoje „życiówki”. W biegu na dystansie 60 metrów, ustanawiając rekord, pewnie wygrał kwalifikacje. W finale rekord swój poprawił, a ten obecnie wynosi 7,21s. Zawodnik jeszcze wystartował w biegu na 150 metrów. Eliminacje wygrał z czasem 17,36s., najlepszym wynikiem w życiu. Widać, że forma zawodnika z Jaworzna rośnie, co rokuje na udany sezon lekkoatletyczny.

jargal

Sukces zawodników Gujakan w międzynarodowym turnieju judo

Předstawicielka stylu walki Guja Jiujutsu Kaja „Bestia” Guja odniosła 24 zwycięstwo z rzędu w zawodach judo. Tym razem utalentowana jaworznianka walcząc równolegle na dwóch matach, wygrała wszystkie pojedynki przed upływem regulaminowego czasu walki przez tzw. ippon zarówno w swojej kategorii wiekowej, jak też wyższej. W ten sposób „Bestia” stanęła dwukrotnie na najwyższym stopniu podium w największym i najbardziej prestiżowym turnieju judo dzieci w Polsce.

Rozgrywany cyklicznie od 2014 roku Międzynarodowy Turniej Judo pt. „Pokonujemy Granice” to dla młodych judoków najważniejsze zawody w całym sezonie szkoleniowym i jedna z największych tego typu imprez w Europie.

Tym razem w rywalizacji prowadzonej na dziesięciu planszach udział wzięło blisko tysiąc zawodników z Austrii, Czech, Islandii, Polski, Słowacji i Ukrainy. Najmłodszym uczestnikiem tegorocznego turnieju

był sześciolatek Dawid „Kenji” Guja z Jaworzna, który miał 16 przeciwników. Pomimo efektownych zwycięstw przed czasem sześciolatek doznał dwóch porażek ze starszymi i większymi rywalami, co pozbawiło go szansy na medal. Zajęcie siódmej lokaty w tak poważnej imprezie, gdzie poziom sportowy był wysoki, stanowiło duży sukces dla chłopca, który zadebiutował we współzawodnictwie sportowym judo dopiero w zeszłym roku.

Na drugim stopniu podium stanął Mikołaj „Fazi” Bodnar, który w przeciągu ostatnich kilku miesięcy zrobił duże postępy w Guja Jiujutsu.

O pechu może mówić Ola „Żmija” Guja, która miała 18 rywalek w swojej kategorii wagowej. Jaworznianka, która bliska była wygranej ostatecznie doznała porażki z Lucią Pavlakową z klubu ZTS Martin. Niestety, Słowaczka przegrała następny pojedynek z Czeszką Natalią Adamczykową z Opawy i w rezultacie „nie pociągnęła” najszej zawodniczki do repasa-

żu, w których zawodnicy, którzy doznali jednej porażki, walczą o brązowy medal.

Miejsca na podium nie wywalczyli również: Kamil „Fred” Pawlik (-38kg), którego wyeliminował Fabian Minarik z czeskiej Opawy oraz Filip „Dzidzia” Ślusarczyk (-41kg), który przegrał z Jaroslavem Samco z Hranic. Kategorie wagowe, w których walczyli jaworznianie były mocno obstawione – liczyły zwykle 16-19 zawodników. W niektórych wagach było nawet ponad trzydziestu judoków. Zajęcie klasyfikowanych miejsc (4-7) było znaczącym sukcesem. Zaś znalezienie się na podium graniczyło z cudem. Przy tak wysokim poziomie rywalizacji, wiele klubów wyjechało z Bielska-Białej bez medalu.

Zdaniem trenera Tomasa Guji gdyby nie choroby zawodników medali mogło być więcej. Niestety nie wszyscy odzyskali w pełni siły by móc pojechać do Bielska-Białej i stanąć do rywalizacji w tak poważnym turnieju.

źródło: Gujakan

Siatkarze MCKiS Jaworzno po przerwie świątecznej ze zmiennym szczęściem

Siatkarze MCKiS Jaworzno wrócili do rozgrywek ligowych po przerwie świątecznej. W styczniu drużyna rozegrała już dwa mecze, a trzynasta kolejka okazała się pechowa dla wychowanków Tomasza Wątoraka.

Drugoligowy zespół noworoczną rywalizację zaczął od porażki w meczu wyjazdowym. Z MKS Andrychów 7 stycznia jaworzniacki zespół zdołał ugrać tylko jeden set, tym samym pierwsza porażka ligowa stała się faktem. Zespół do Jaworzna wrócił bez punktu, ale to nie zagroziło pozycji lidera grupy czwartej.

W sobotę 14 stycznia w hali w centrum Jaworzna siatkarze gościli UMKS Kępczanin Kety. Pierwszy set nie

poszedł po myśli gospodarzy, ale już kolejne padły ich łupem. Jaworznianie potrafili gubić kilka punktów pod rząd, by zaraz odrabiać zaległości asami serwisowymi. Bloki stawiane w punkt, ataki z pierwszej linii i niezła obrona to tylko niektóre czynniki, które pozwoliły zdobyć kolejne 3 punkty ligowe.

ęprasa.pl sac2310cc0

jargal

Rowerem przez świat: Emigranci – zapiski z podróży (cz. 18)

W czasie moich wypraw rowerowych po różnych kontynentach wielokrotnie spotykałem na trasie naszych rodaków. Były to osoby zarówno przebywające czasowo z różnych powodów w danym kraju, jak i Polacy zamieszkali tam na stałe. Tak było zarówno w Ameryce Północnej, Ameryce Południowej, Afryce i Azji, jak i – przede wszystkim – bliskiej nam Europie. Nie inaczej było podczas mojej ostatniej 3-miesięcznej podróży wraz z pięcioma kolegami po Australii (wrzesień – listopad 2022).

Wiele sytuacji i zdarzeń z tej egzotycznej podróży pomału umyka z mojej pamięci. Ale są też takie, które pozostaną w mojej głowie i moim sercu na zawsze. To spotkania z naszymi rodakami, których spotkaliśmy na naszej australijskiej drodze. Były to w znakomitej większości spotkania niezaplanowane, spontaniczne i często przypadkowe.

Przed tygodniem pisałem o organizacjach i instytucjach polonijnych, które odwiedziliśmy w czasie naszej podróży po Australii. Dziś o ludziach, naszych rodakach, którzy z różnych przyczyn swój nowy dom znaleźli daleko od rodzinnego kraju.

Polacy w Australii

Polacy zaczęli emigrować do Australii już w połowie XIX wieku, uciekając przed represjami ze strony zaborców. Pierwsza grupa, która wyjechała w 1856 roku, pochodziła z Wielkopolski. Największa fala emigracji miała miejsce po II wojnie światowej. Wtedy wyjeżdżali na antypody weterani Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie, którzy byli szukanowi w powojennej Polsce (ponad 50 tys. osób). Druga duża fala emigracji odbywała się w okresie stanu wojennego i w następnych latach. Wtedy wyjechało z Polski ponad 25 tys. osób. Ostatni masowy wyjazd Polaków na szósty kontynent miał miejsce na przełomie XX i XXI wieku. W ciągu 15 lat po przemianach ustrojowych do Australii przybyło ok. 10 tys. Polaków. Obecnie – według spisu z 2016 roku – Polonia australijska liczy 184 tys. osób. Główne skupiska Polaków w Australii to największe miasta: Melbourne, Sydney, Adelajda, Perth i Brisbane.

Nasz człowiek w Sydney

Podczas pobytu w Australii byliśmy zdani tylko na siebie poza jednym wyjątkiem. Stanisław Nowosielski z Warszawy, który jechał w naszej grupie, znał – jeszcze z czasu zamieszkiwania w Polsce – Łukasza Fuksa, obecnie mieszkającego w Sydney. Łukasz to syn znajomego Stanisława, z którym wiele lat pracował w Polsce. W Australii Łukasz mieszka od 11 lat wraz z żoną i synem. Przez 1,5 miesiąca, aż do spotkania w Sydney, Łukasz służył nam pomocą i radą przez telefon. Po dotarciu do stolicy Nowej Południowej Walii (Sydney) spotkaliśmy się z nim „na żywo”. Był naszym przewodnikiem podczas wycieczki promem na Manly, dzielnicę Sydney,

do której płynie się z przystani Circular Quay (pomiędzy operą i mostem Harbour Bridge) ok. 30 minut. Z Manly wielu mieszkańców dojeżdża do pracy w City. Płynąc promem, podziwialiśmy najpiękniejsze w Sydney widoki, z perspektywy zatoki. Wielką atrakcją Manly jest wspaniała plaża (Manly Beach) pełna ludzi spacerujących z psami lub jeżdżących na rolkach czy deskorolkach, a na wodach Morza Tasmańskiego, które jest częścią największego Oceanu Spokojnego, pełno jest amatorów kitesurfingu. To sport wodny, polegający na poruszaniu się po wodzie na desce z pomocą pędnika – latawca (kite). Po powrocie z rejsu udaliśmy się do słynnego budynku opery, położonego nad brzegiem zatoki, przypominającego kształtem rozwinięte żagle statku. Po serii zdjęć na tle opery zwiedziliśmy jej kuluary.

Przypadkowe spotkania z rodakami

Melbourne, 3 września.

Nasze pierwsze spotkanie z Polakiem, a dokładniej z Polką, miało miejsce już pierwszego dnia, zaraz po wylądowaniu w Melbourne. Pani Ewa pracująca na lotnisku pomagała nam przy zakupie biletów lotniczych do miasta Cairns, od którego zaczynaliśmy jaz-

dę na rowerach. Przy okazji udzieliła nam wielu praktycznych porad oraz zasugerowała, co warto zwiedzić w Australii.

Townsville, 9 września.

Z dużego miasta Townsville popłynęliśmy promem – w ramach wycieczki – na Magnetyczną Wyspę (Magnetic Island). Ku naszemu zdziwieniu podszedł do nas ratownik, który usłyszał naszą rozmowę na plaży. Okazało się, że on urodził się w Australii, ale jego rodzice przyjechali z Polski. Mówił polszczyzną, jakiej mógłby pozazdrościć mu niejeden Polak mieszkający w rodzinnym kraju. Wracając z wycieczki do naszego miejsca noclegowego przy katedrze w Townsville, wstąpiliśmy na posiłek do pobliskiego baru Yay-o's. Obsługiwała nas młoda Polka Dagmara z Jeleniej Góry. Mieszkała tu już 3 lata i zamierzała pozostać na stałe. Smaczny posiłek dnia – ryba, krewetki, frytki kosztował tylko 10 A\$ (25 zł).

Airlie Beach, 14 września.

W biurze podróży wykupiliśmy rejs statkiem na wyspę Whitsunday Island. Wśród 50 uczestników rejsu spotkaliśmy panią z Polski, mieszkającą z niemieckim mężem w Westfalii. Podróżowała z nami wraz z mężem i 2 synami, z których jeden mieszkał tu w Perth

i pracuje jako kucharz w restauracji. Po rejsie, w drodze na nocleg w Airlie Beach, spotkaliśmy kolejną polską rodzinę. To starsze małżeństwo mieszkające na co dzień w Anglii przyjechało w odwiedziny do córki mieszkającej w Brisbane.

Brisbane, 23 września.

Do trzeciego miasta Australii – Brisbane, stolicy stanu Queensland dotarliśmy późnym wieczorem i noc spędziliśmy na dworcu autobusowym. O 5 rano zbudziły nas odgłosy pierwszych autobusów. Jeden z nich zatrzymał się na wprost nas, a kierowca rzucił w naszą stronę: część panowie. Okazało się, że to Krzysztof z Wrocławia, który w Australii mieszka od 1988 roku. Pracuje w miejscowej komunikacji. Nie było czasu na dłuższą konwersację, ale powiedział nam, gdzie niedaleko dworca są tanie hostele.

Canberra, 18 października.

To spotkanie nie do końca było przypadkowe, bo jednak pojechaliśmy na rowerach do polskiej ambasady. W stolicy Australii pojechaliśmy zrobić sobie tylko zdjęcie na tle naszej placówki. Ku naszemu zdziwieniu zostaliśmy zaproszeni do zwiedzenia przez I sekretarza ambasady Łukasza Grabana. Pan wicekonsul oprowadził nas po całej ambasadzie, przy oka-

zji opowiadając bardzo ciekawie o jej historii.

Cann River, 26 października.

W informacji turystycznej pani, gdy dowiedziała się, że jesteśmy z Polski, od razu dała nam namiary na mieszkającego tu z żoną Andrzeja Wawrzyniaka. Skontaktowaliśmy się z nim telefonicznie. Zostaliśmy zaproszeni do ich domu na nocleg. Pani Jolanta pochodzi z Wisły i przyjechała do Australii 23 lata temu. Z kolei pan Andrzej pochodzi z Łodzi i przyjechał tu z rodzicami i młodszą siostrą już w 1965 roku. Poprzednio mieszkali w Melbourne, ale rok temu kupili dom z gospodarstwem w Cann River i tu zamieszkali. Do późnych godzin trwały rozmowy o Polsce i emigracji gospodarzy do Australii. Potem pan Andrzej wielce nam się przysłużył. Ale o tym w kolejnej relacji, za tydzień.

Do Melbourne, drugiego miasta Australii, dotarliśmy 28 października i tu pozostaliśmy przez miesiąc, aż do odlotu do Polski 27 listopada. Stolica stanu Wiktoria to mekka polskich emigrantów. Jest ich tu najwięcej w Australii. Tu też i w Sydney spotkaliśmy kilka osób mieszkających przed wyjazdem do Australii w Jaworznie. Ale o tych spotkaniach w kolejnej relacji, za tydzień.

Ryszard Karkosz

NIERUCHOMOŚCI

SPRZEDAM

PARCELA Sprzedam działkę budowlaną Bory 516m2 120.000zł 501 358 520

980/d

PARCELA Nowe komfortowe domy 420.000zł Dąbrowa Narodowa 153m2 533 433 303

980/d

PARCELA Biuro Nieruchomości Wiedza i 23-letnie doświadczenie

Jaworzno, Królowej Jadwigi 22 www.parcela.jaw.pl tel. 32 751 91 51

Atrakcyjne warunki współpracy

REBIELAK NIERUCHOMOŚCI

Jaworzno, ul. Grunwaldzka 67 Profesjonalna obsługa zakresie obrotu nieruchomościami, scalania i podział gruntów. Zapraszamy Renata Rębielak tel. 796 500 086 Kamil Cebula tel. 535 858 520

Nowe domy, Centrum 480 000 zł

577/d/14

Mieszkanie Łubowiec, 55,52 m2 269 000 zł

577/d/14

Działka budowlana ul. Cegielniana 770m2 159 000 zł

577/d/14

Mieszkanie Jaworzno-Leopold; m4; 64m2; cena - 275.000tys.; kom.: 605-684-115

453/d/14

Sprzedam mieszkanie 44m2 drugie piętro ul. Podwale tel. 603-211-946

4/d/23

KUPIĘ

Kupię mieszkanie lub dom płacę GOTÓWKĄ - 601919961

453/d/14

Bezpłatna wycena mieszkania w 24h-508-333-898

60/d/20

WYNAJEM

Noclegi 608-406-092

185/d/18

REBIELAK NIERUCHOMOŚCI

Jaworzno, ul. Grunwaldzka 67 Profesjonalna obsługa zakresie obrotu nieruchomościami, scalania i podział gruntów. Zapraszamy

Renata Rębielak tel. 796 500 086 Kamil Cebula tel. 535 858 520

Masz wąską działkę? Przyjdź! Scalimy ją. Tel. 535 858 520

Pilnie poszukujemy mieszkań, domów, działek na sprzedaż. tel. 535 858 520

577/d/14

PARCELA Lokale do wynajęcia na parterze witryna Jaworzno Centrum 501 358 520

980/D

Wynajmę pokój 1110 zł miesięcznie. Prąd, woda, tv, internet, kuchnia do gotowania w cenie najmu. tel. 324457100

28/d/22

Wynajmę mieszkanie 2 pokojowe, kuchnia, łazienka, przedpokój 43m2 tel. 606-917-412

48/d/22

Sklep do wynajęcia 24m2 Osiedle Stałe 508 710 674

1/d/23

PRACA

DAM PRACĘ

Przyjmę pracowników do ociepleń budynków, mile widziane doświadczenie 664-781-745

20/d/22

Brukarzy i pomocników do robót drogowych z Jaworzna i okolic zatrudnię. Tel. 32-615-55-49 pn-pt 7.00-14.00

54/d/22

Fachowca lub pomocnika przy dociepleniach, elewacjach - domki jednorodzinne Jaworzno i okolice tel. 667 193 773

58/d/22

SZUKAM PRACY

Sprzątanie, mycie okien i pomoc przy osobach starszych tel. 797 205 012

29/d/22/bezp.

Zapraszamy do współpracy przy wykonywaniu prac budowlanych w roku 2023 i następnych brygady i firmy. Dużo prac, krótkie terminy płatności tel. 790-638-382

56/d/22

Wdowiec niezależny, abstynent pozna wdowę 65-72 lata na całą jesień życia tel. 667 547 527

5/d/23

Szukamy pracy- sprzątanie, mycie okien, prace w ogrodzie, zakupy tel. 574-166-969

bezp.

Szukam pracy jako pomoc starszym osobom, sprzątanie, zakupy, mycie okien tel. 508 417 352

23/d/22

Rencista z II grupą poszukuje pracy w charakterze dozorczy, stróża, portiera, tel. 695 922 688

bezp.

Podejmę opiekę nad osobą starszą lub dzieckiem posiadającym doświadczenie, tel. 514 495 982

bezp.

Uczciwa, niepaląca, dyspozycyjna – porządne sprzątanie, wszystkie prace domowe, gospodarcze, zakupy, opieka, tel. 530 975 999

bezp.

Zaopiekuję się osobą starszą, sprzątanie, gotowanie tel. 508 158 076

bezp.

Opieka i nauka dla dziecka, odrabianie zadań domowych, przygotowanie do sprawdzianów ze wszystkich przedmiotów na poziomie szkoły podstawowej i gimnazjalnej, nauczyciel dyplomowany tel. 509 343 258

bezp.

Pomoc przy osobach starszych pielęgnacja, zakupy, sprzątanie tel. 785 478 139

bezp.

Opiekunka ewentualnie opieka pielęgniarska w Jaworznie lub okolicy, godziny nie odgrywają roli tel. 509 596 608

110/d/19

Szukam pracy dodatkowej - opieka nad osobami starszymi:przygotowanie posiłków, utrzymanie czystości w domu, pomoc w codziennych czynnościach, umawianie wizyt lekarskich tel.535 115 155

57/D/21/B

USŁUGI

Usługi remontowe, malowanie, kafelkowanie, gładź gipsowa, suche tynki tel. 660 320 621

201/d/14

Od nowa ocieplenia elewacji, 20 lat doświadczeń, prace ogólnobudowlane 664-781-745

46/d/22

NAPRAWA TELEWIZORÓW u klienta Bajda Krzysztof, serwis RTV tel. 32 752 95 99, 603 090 508

98/1

CYKLINOWANIE - www.parkiety-renowacja.pl, tel. 692 411 469

1100

ANTENOWE RTV/SAT, alarmy, domofony, wideodomofony, tv obserwacyjna, komputer. LAN/ WiFi - montaż, naprawa. „PREWEN” tel. 32 757 18 84, 502 863 471

88/d/18

KOMPUTERY– usuwanie problemów. Dojazd bezpłatny 502 863 471

88/d/18

Udrażnianie, czyszczenie kanalizacji 505 828 444

33/d/19

Przywóz kruszyw (różnego rodzaju) 505 828 444

33/d/19

Cyklinowanie www.parkieci.com.pl, 602 578 174

29/d/16

Podbudowa, układanie kostki brukowej 505 828 444

33/d/19

Wynajem toalet przenośnych 505 828 444

33/d/19

Usługi mini koparką oraz koparko-ladowarką 505 828 444

33/d/19

POŻYCZKI SZYBKO Z KOMORNIKIEM

32-260-00-33, 516-516-611,

Pośrednik CDF S.C. firmy MATPOL FINANSE Sp. z o.o

22/d/22

Potrzebna pomoc całodobowa 2 osób dla dwóch osób (pani i pana) na turnusie rehabilitacyjnym w Głogowie od 1.03.2023 do 15.03.2023 r. Pani to osoba leżąca, pan to osoba jeżdżąca na wózku z cukrzycą. Oferujemy opłatę za pobyt na turnusie plus 1000 zł na osobę. tel. 789-138-459

Sebastian

3/d/23

Przeprowadzki kompleksowo Utylizacja 32 220 64 27, 531 944 531

933/d

Ocieplenia, ocieplenia poddaszy, odnowa elewacji, prace ogólnobudowlane tel. 604-478-121

20/d/22

Dostarczę ziemię z wykopu i gruz betonowy na wyrównanie terenu. Kontakt 502-491-620 w godz. 7-15 pn-pt

50/d/22

Łazienki kompleksowo. Kompleksowe remonty-wykończenia łazienek tel. 517 379 733

57/d/22

MOTORYZACJA

KUPIĘ

AUTOSKUP – kupię każde auto, najlepiej zapłacę, tel. 888 666 791

10/d/2011

Skup aut, osobowe, dostawcze. Całe lub uszkodzone. Tel. 531 666 333

310/d/14

Kupię każdą TOYOTĘ, również uszkodzone. Najlepsze ceny 531 666 333

310/d/14

USŁUGI MOTORYZACYJNE

Kasacja pojazdów, wystawiamy zaświadczenia, dojazd gratis.– Auto skup tel. 606 482 571, 32 623 91 52

92/d/15

JARMARK

KUPIĘ

Kupię książki, płyty muzyczne. Dojazd. Gotówka 509 675 586

2/d/18

NAUKA

Nauczyciel muzyki udzieli lekcji gry na pianinie i syntezatorze, udziela korepetycji z przedmiotów muzycznych i gry na instrumentach. Możliwość dojazdu do klienta tel. 880 850 200

bezp.

Matematyka tanio 501 755 485

40/d/22

INNE

Noclegownia przyjmie: odzież męską (spodnie, swetry, buty, bielizna, kurtki), pościel, ręczniki (w dobrym stanie) itp. oraz sprzęt komputerowy dla naszych podopiecznych, zapewniamy transport tel. 32 615 19 30 czynny od 8.00 – 18.00

bezp.

Z OSTATNIEJ CHWILI

Remont od A do Z gładzie, malowanie 605 835 147

54/d/17

Łazienki kompleksowo tel. 605 835 147

54/d/17

#BliskoWaszychSpraw

porozmawiaj z prawnikiem przez telefon

JUŻ DZIŚ UMÓW SIĘ NA BEZPŁATNE PORADY PRAWNE I PORADY OBYWATELSKIE

693-363-145 marcinkozik@op.pl

MARCIN KOZIK Koordynator Projektu

OGŁOSZENIA DROBNE

CENA ZA SŁOWO wynosi

1,00 zł netto plus 23% VAT, tj. 1,23 zł

ogłoszenie własne

nr 03/603 2023

Jakub Dąbek

- Wizerunek naszego miasta wreszcie będzie w rękach profesjonalistów, detekty wie.
- Jak to, sąsiedzie?
- A widzisz, po latach prób i błędów miasto zdecydowało się na zatrudnienie firmy odpowiedzialnej za PR w mieście.
- A do tej pory tak nie było?
- Może i były stosowane jakies półśrodki, bo zatrudniano przecież specjalistów z Krakowa, ale ich agresywne reakcje chyba się nie sprawdziły.
- A w urzędzie nikt się tym nie zajmował?
- W urzędzie to aż za dużo osób się tym zajmowało, więc odpowiedzialność była

Galeria osoblwości

KARCZNA BOROWA CHATA

Przyslij swoje zdjecie do redakcji na adres: biuro@ct.jaworzno.pl

Przed maturą

Odbijające się studniówki przypominają, że dużymi krokami zbliża się maj, kiedy to kwitną kasztany. Oznacza to, że przed młodzieżą kończącą średnią szkołę nadchodzi czas zdawania egzaminu dojrzałości. Każda studniówka, jak mówi tradycja, rozpoczyna się polonezem, a zabawa trwa do białego rana. Nie wspomniamy o strojach, które są niesamowicie i to nie tylko dziewczyn, ale i chłopców. Nawet nauczyciele mają czasem trudno rozpoznać swoich uczniów.

Sztuczna inteligencja

W mediach rozpoczyna się dyskusja nad sztuczną inteligencją. Czy z niej korzystać i w jaki sposób i w jakim zakresie. Okazuje się, że młodzież już korzysta z jej dobrodziejstwa. Teraz trudny orzech do zgryzienia będą mieć nauczyciele, bo jak rozpoznać, czy tekst pisał uczeń, czy sztuczna inteligencja? Okazuje się, że nie tylko teksty, ale też zdjęcia może generować. Po raz pierwszy zdjęcie mężczyzny stworzone przez sztuczną inteligencję opublikowano w gazecie „Co Tydzień” miesiąc temu. Okazało się, że niczym nie odbiega od zdjęcia zrobionego przez człowieka. A niektórzy twierdzą, że jest nawet lepsze.

łowić tanie przejazdy

Mieszkańcy Szczakowej odetchnęli z ulgą, kiedy głos zapowiadający pociągi nieco uciuchł. Można by rzec, że głośność spadła. Nieco inaczej jest z cenami biletów na pociągi, które ostatnio zdrożały. Jak twierdzi minister, tylko około 20 procent, a nie 53, jak niektórzy gadali. Uważa też, że za 20-procentową podwyżkę winniśmy dziękować rządowi. Poza tym, aby podróżować tanio, musimy – jak mówi minister – łowić tanie przejazdy, korzystając z programu internetowego Łowcypro. Nauczyc się też korzystania z przesiadek, poznać godziny odjazdu czy dady kursowania pociągów. Jednym słowem, żeby tanio podróżować, trzeba myśleć o podróży i do kas biuletowych nie ma po co chłodzić.

Dymi czy nie dymi?

Jadąc czy idąc ulicami miasta, prawie z automaatu patrzymy w stronę elektrowni. Dymi czy nie dymi? Jak dymi, to widzimy parę wodną, a oznacza to, że elektrownia pracuje. Gdy nie ma słupa pary i chmur, to oznacza przestój elektrowni. I złośliwiec może powiedzieć, że mamy w mieście zabawę: dymi – nie dymi? No, ale nam mieszkankom wcale jest nie do śmiechu. Szczególnie wtedy, kiedy czytamy i oglądamy przepychanki, kto jest winny, że blok 910 ma poważne wady? Winnego nie ma, więc prądu się nie wytwarza, a rachunki za prąd coraz większe i większe.

Rozgrywki w koalicji

Koalicja przygotowuje Na Nowy Rok 2023 Ustaw duży stos Prezydent Duda W sprawie funuszy Zabrał też głos.

Czy nieświadomie Wsadził kij w mrowisko To jest dzisiaj Propagandy widowski! Funduszy nie ma Z Unii wciąż Obietnice premiera Wiąją się jak wąż.

Z końcem roku widzi rząd Że sporo można stracić Więc Sejm kombinować Zaczęł, jak Unię przekabacić.

Nowela ustawy SN To ważny PIS-u projekt Kiedy jednak wpłynął Zaczęły się wyboje Ziobro i premier Mielł pomysły swoje.

Minister Czarnek Zabrał głos Pomysł nie jest Unijny! Jest rodem Prosto z PIS-u lecz Jest niekonstytucyjny.

Prezydent oświadczył Bo o ten fakt się lękał Lecz przed koalicją PIS-u nie pęka.

Ustawa pana Przemka Już w koszu leży I będzie kasa z KPO Bo nam się należy.

My ją przyjmie my Czekaliśmy długo W kraju z cierpliwością Nie należy brać jej Na tpuu capu lecz Z polską godnością.

Wśród sędziów żadnych Zmian choć prawo Działaj się nagi na W taki sposób nasz Prezydent Duda Sejmowi wbił klina.

W sprawie finansów Działaj obecny rząd Ma zgryz co godzinę Drożyzna, inflacja Jak ogłosił ludzdom Dobrą nowinę.

Spokój i cisza Panuje zimą w lesie Białą nadzieję Wiatr do ludzi niesie.

Miłość, wiara żyje W ludzkich sercach Tyle promieni Niechaj dzisiejszy świat Wojnę na pokój Nam zamienia.

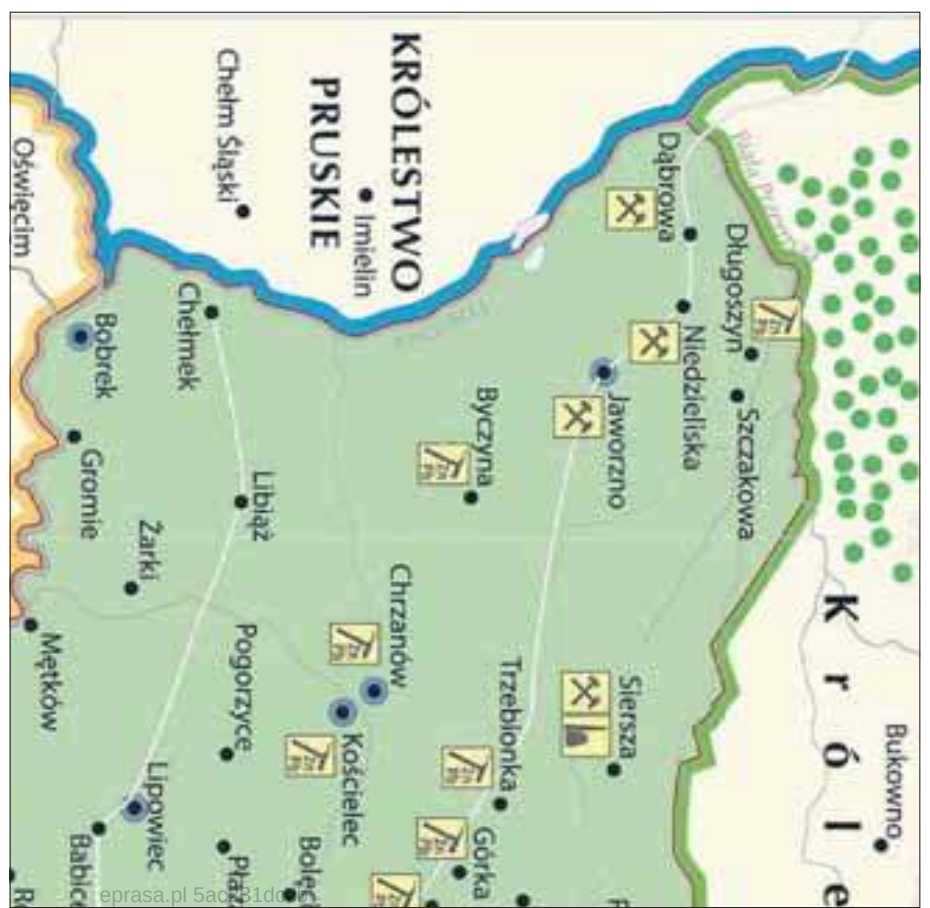
Świat nie zapomni Wojny – zadawane ciosy Słychać na Ukrainie Pomordowanych głosy.

Jan Ryszard Drag

Jaworzno mało znane – Las moskiewski czy Kongresówka?

Jeśliby spojrzeć z Pagórów Jawornickich w kierunku północnym, to widać tam rozległe tereny: częściowo zalesione, po części zurbanizowane, częściowo zaś zindustrializowane. Dla wielu z nas to po prostu Zagłębie. Jednak zarówno w przeszłości, jak i częściowo do dzisiaj obszar ten w szerszym kontekście zwie się Kongresówką. Natomiast tereny leżące tuż za północną granicą współczesnego Jaworzna zwano też kiedyś lasem moskiewskim. Bo i rzeczywiście w przeszłości tuż za linią Białej Przemszy rozciągało się państwo, które swój początek miało tuż, tuż, a kończyło się na... Kanadzie. Skąd w związku z powyższym takie, a nie inne nazwy, jak je interpretować i jaka jest ich geneza oraz o tym, na ile przetrwały do naszych czasów?

Określenie „Kongresówka” używane jest przez starszych mieszkańców naszego miasta do dzisiaj. Jest to co prawda zjawisko coraz bardziej sporadyczne i dotyczy przede wszystkim tych, którzy mieszkają w północnych dzielnicach Jaworzna. Określenie to dotyczy np. mieszkańców Sosnowca, Dąbrowy Górniczej, Sławkowa czy Będzina, ma wszak o wiele szerszy kontekst i nie jest zjawiskiem typowym tylko dla tych, którzy mieszkają we wspomnianym rejonie. Odnosi się bowiem do obszaru, pokrywającego się z terytorium autonomicznego Królestwa Polskiego, powołanego do życia na kongresie wiedeńskim w 1815 roku. Kongres ten miał za zadanie uporządkować realia na starym kontynencie po okresie napoleońskim. Napoleon doprowadził w Europie do olbrzymich zmian, politycznych, społecznych i gospodarczych. Miał w związku z tym o wiele więcej przeciwników niż sprzymierzeńców. Do tych drugich należeli m.in. Polacy, którzy po III rozbiorze Rzeczpospolitej właśnie z Napoleonem wiązali nadzieje na odrodzenie Polski. Napoleon wykorzystywał to bez skrupułów, zazwyczaj kokietając społeczeństwo polskie. W niczym to jednak nie zmienia faktu, że powołał w 1807 roku do życia marionetkowe państwo, które miało być zapowiedzią niepodległej Polski w przyszłości. Było to Królestwo Warszawskie. W 1809 księstwo poszerzono i to właśnie wówczas przyłączono do niego m.in. teren dzisiejszego Jaworzna. Po klęsce Napoleona państwo to zlikwidowano i podzielono na trzy części. Z terenu Wielkopolski utworzono autonomiczne Wlk. Księstwo Poznańskie, które przyłączono do Prus. Z Krakowa i okolic, w tym z terenu dzisiejszego Jaworzna utworzono niepodległe „de iure” państwo, nadzorowane wszak przezaborców. Z pozostałych części utworzono wspomniane królestwo. A że utworzone ono zostało na „kongresie” w Wiedniu, to zaczęto nazywać je „Polską kongresową” lub po prostu

Las moskiewski (zaznaczony zielonymi kropkami) – zaznaczony na północ od obszaru Jaworzna (na terenie Kongresówki) – (wikipedia)

„Kongresówką”. Była to więc nieformalna nazwa zupełnie formalnego wszak bytu państwowego, stanowiącego jednocześnie integralną część Rosji. W określeniu „Kongresówka” nie należy dopatrywać się raczej zabarwienia pejoratywnego. To po prostu stwierdzenie faktu. Dotyczyło to szczególnie okresu zawężania autonomii królestwa i poszerzania autonomii Galicji, czyli zaboru austriackiego, do którego teren Jaworzna należał. I tak już pozostało. Na przykładzie tym zresztą dosadnie widać to, jak ponad stuletni okres zaborów spustoszył to, co ludzi po obu stronach granicy łączyło; ludzi, którzy byli jednym narodem, mówili jednym językiem, a których rozdzieleno granicami w sztuczny i absurdalny sposób na kilka pokoleń.

Natomiast określenie „las moskiewski” nie ma charakteru urzędowego czy oficjalnego. To potoczne określenie zalesionych obszarów za Białą Przemszą, które oczywiście pokrywały się z terenem Kongresówki, ale w sposób o wiele bardziej lokalny, bo odnoszący się jedynie do najbliższej, zalesionej okolicy. Nie zwano go oczywiście „lasem rosyjskim”, bo obszar za rzeką nie

Ziemie polskie po kongresie wiedeńskim – Królestwo Polskie, Wlk. Ks. Poznańskie i Rzeczpospolita Krakowska (wikipedia)

był Rosją, ale że okupowany był przez carat i jego ludzi, których często zwano Moskalami, to ukuto to właśnie określenie; niezbyt znane w szerszym kontekście, bardzo lokalne, ale używane np. przez mieszkańców Długoszyńska jeszcze w dwudziestoleciu międzywojennym.

JAROSŁAW ŚAWIAK